

Akčný plán Iniciatívy pre otvorené vládnutie v Slovenskej republike na roky 2022 – 2024

Schválený Uznesením vlády SR č. 457/2022

Bratislava, 13. júla 2022

Obsah

ÚVOD.....	1
1. Definícia otvoreného vládnutia a kontext otvoreného vládnutia v Slovenskej republike.....	1
2. Východiská Akčného plánu OGP 2022 – 2024	2
3. Proces tvorby návrhu Akčného plánu OGP 2022 – 2024 a možnosti zapojenia občianskej spoločnosti	3
4. Obsah Akčného plánu OGP 2022 - 2024	5
5. Zlepšenie právnej úpravy legislatívneho procesu obsiahnutej v zákone č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ďalších dokumentov regulujúcich tvorbu legislatívneho procesu	5
5. Strategické a čiastkové ciele Akčného plánu OGP 2022 – 2024	6
6. Hodnotenia tvorby a implementácie Akčného plánu OGP 2022 – 2024	7
ZÁVÄZKY NA OBDOBIE ROKOV 2022 – 2024.....	9
1. Zlepšenie vnútorných systémov oznamovania protispoločenských činností a ochrany oznamovateľov ústredných orgánov štátnej správy	9
2. Rozvoj a podpora vzdelávania k otvorenému vládnutiu	14
3. Vytvorenie centrálnej, verejne dostupnej vizualizácie pre vybranú tému alebo problematiku vlády založenej na dátach.....	19
4. Zlepšenie aplikácie princípov otvoreného vládnutia v prostredí štátnej správy SR	24
5. Zlepšenie právnej úpravy legislatívneho procesu obsiahnutej v zákone č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ďalších dokumentov regulujúcich tvorbu legislatívneho procesu	29
6. Mapovanie vplyvu otvorených dát na vybrané aspekty spoločnosti.....	32
7. Zlepšenie vnútorných systémov oznamovania protispoločenských činností a ochrany oznamovateľov ústredných orgánov štátnej správy	35
KOORDINÁCIA A POKRAČOVANIE	40

ÚVOD

1. Definícia otvoreného vládnutia a kontext otvoreného vládnutia v Slovenskej republike

Medzinárodná organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (z ang. Organisation for Economic Cooperation and Development, OECD) definuje otvorené vládnutie ako „*kultúru vládnutia, ktorá podporuje princípy transparentnosti, integrity, zúčtovateľnosti (zodpovednosti) a účasti zainteresovaných účastníkov na podpore demokracie a inkluzívneho rastu.*“¹

Pojem otvoreného vládnutia reflektuje dobré spravovanie spoločnosti, ktoré podporuje transparentnú, zrozumiteľnú komunikáciu vlády so svojimi občanmi, spoluprácu na všetkých úrovniach vládnutia s relevantnými aktérmi vrátane občianskej spoločnosti a podporuje nástroje na posilnenie zúčtovateľnosti vlád voči svojim občanom. Cieľom otvoreného vládnutia a jeho princípov je podporovať dôveru občanov vo svoj vlastný štát a jeho inštitúcie.

Slovenská republika sa prihlásila k medzinárodnej Iniciatíve pre otvorené vládnutie (z ang. Open Government Partnership, OGP), ktorej cieľom je zvyšovať dôveru občanov vo svoj štát zavádzaním princípov otvoreného vládnutia ako jedna z prvých krajín sveta v roku 2011. Koordináciou medzinárodnej Iniciatívy pre otvorené vládnutie v SR je poverený Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti (ďalej len „ÚSV ROS“).

Vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda SR“) podporuje otvorené vládnutie aj prihlásením sa k princípom otvoreného vládnutia a k Iniciatíve pre otvorené vládnutie v aktuálnom Programovom vyhlásení vlády SR², ale aj cez princíp partnerstva ako jeden z nosných princípov podpory z EÚ fondov na najbližšie obdobie³. Samosprávne kraje, ako aj mestá a obce na Slovensku takisto čoraz častejšie iniciujú kroky smerom k viac transparentnej, otvorenej a participatívnej správe vecí verejných. Mesto Banská Bystrica je od roku 2020 prvým mestom na Slovensku, ktoré sa stalo členom miestneho programu Iniciatívy pre otvorené vládnutie a prihlásilo sa k podpore otvoreného vládnutia prostredníctvom členstva v medzinárodnej Iniciatíve pre otvorené vládnutie. Viaceré samosprávne kraje deklarujú podporu princípov otvoreného vládnutia v pripravovaných Integrovaných územných stratégiách (ďalej len „IÚS“).

Občianska spoločnosť vrátane mimovládnych neziskových organizácií a akademického sektora dlhodobo podporuje a rozvíja jednotlivé princípy otvoreného vládnutia, napríklad:

Princíp transparentnosti

Mnohé organizácie vrátane Transparency International, Nadácie zastavme korupciu či Aliancie Fair-Play svojimi aktivitami pomáhajú rozvíjať princíp transparentnosti. Organizácie slovensko.digital, či Futuristiq o.z., OZ Alvaria pomáhajú okrem iného zlepšovať transparentnosť v zmysle prístupu a využívania informácií, predovšetkým dát v otvorenom, strojovo spracovateľnom formáte.

¹ Odporúčania Rady OECD k Otvorenému vládnutiu, prijaté dňa 14. decembra 2017, dostupné na: <https://bit.ly/3O7Qw2T>, 04.01.2022, pracovný preklad do SJ – ÚSV ROS.

² „Vláda SR sa hlási k princípom otvoreného vládnutia a k medzinárodnej Iniciatíve pre otvorené vládnutie. Bude pokračovať v aktívnej podpore, presadzovaní a uplatňovaní transparentnosti, zúčtovateľnosti a participácie ako princípov správy vecí verejných“. Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2021 – 2024, schválené Národnou radou Slovenskej republiky dňa 28. apríla 2021, dostupné na: <https://bit.ly/362Q9pc>, 04.01.2022.

³ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 240/2014 zo 7. januára 2014 o európskom kódexe správania pre partnerstvo v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov, dostupné na: <https://bit.ly/3rkBmxs>, 28.01.2022.

Princíp participácie

Účasť verejnosti na tvorbe verejných politík dlhodobo svojimi odbornými vstupmi podporuje organizácia VIA IURIS. Participácia je skúmaná a sledovaná aj v prostredí vysokých škôl, vrátane Univerzity Komenského v Bratislave, či Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a mnohých ďalších.

Princíp zúčtovateľnosti

V duchu princípu „čo je financované z verejných zdrojov, malo by byť verejne dostupné“ experti z akademického sektora a občianskej spoločnosti dlhodobo aktívne podporujú zúčtovateľnosť verejnej správy voči občanom v otvorených dátach, otvorenom vzdelávaní či otvorenom prístupe k výsledkom vedy a výskumu na Slovensku.

2. Východiská Akčného plánu OGP 2022 – 2024

Jednou z podmienok členstva krajiny v Iniciatíve pre otvorené vládnutie je participatívne vypracovanie dvojročných akčných plánov v spolupráci vlády a občianskej spoločnosti. Akčné plány obsahujú konkrétne, realizovateľné a merateľné záväzky v prioritných témach, v ktorých sa vláda SR v spolupráci s občianskou spoločnosťou rozhodne inovatívnym spôsobom podporovať a rozvíjať otvorené vládnutie a jeho princípy. Akčný plán OGP 2022 – 2024 vznikol na základe odporúčaní nižšie uvedených východísk ako aj participatívnou tvorbou v prostredí multistakeholder fóra (fóra viacerých zainteresovaných partnerov) z prostredia štátnej správy, občianskej spoločnosti a akademického sektora. Do tvorby Akčného plánu OGP 2022 – 2024 sa mohla zapojiť aj verejnosť.⁴

Hodnotenie predchádzajúcich akčných plánov

ÚSV ROS zhodnotil v auguste 2021 spoločne s gestormi tém a zástupcami občianskej spoločnosti vývoj jednotlivých tém, hlavné úspechy v čiastkových témach, ako aj hlavné výzvy do budúcich akčných plánov.

Medzi najväčšie úspechy Iniciatívy pre otvorené vládnutie za posledných 10 rokov patria:

- a) Zavedenie inštitútu Predbežnej informácie a Správy o účasti verejnosti v legislatívnom procese.
- b) Podpora participatívnej tvorby verejných politík na všetkých úrovniach verejnej správy.
- c) Uvedenie témy otvorených dát do prostredia verejnej správy a jej inštitucionálne etablovanie na úrovni Dátovej kancelárie Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.
- d) Zavedenie nástrojov na ochranu oznamovateľov protispoločenských činností.
- e) Zavedenie krokov smerujúcich k transparentnosti súdnictva – zverejňovanie hodnotenia práce sudcov, zverejňovanie súdnych rozhodnutí, formalizované typy súdnych podaní, verejná kontrola výberu sudcov.
- f) Uvedenie témy otvoreného prístupu k výsledkom vedy a výskumu a jej inštitucionálne etablovanie na úrovni Kontaktnej kancelárie pre Otvorený prístup pri Centre vedecko-technických informácií SR Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR.

V súlade s princípmi otvoreného vládnutia boli iniciované aj ďalšie významné zmeny vrátane transparentnosti konečných užívateľov výhod – zavedenie Registra partnerov verejného sektora. Hodnotiace stretnutia sa zamerali aj na diskusiu o výzvach Iniciatívy pre otvorené vládnutie v slovenskom prostredí a všeobecné zhodnotenie nízkeho povedomia o Iniciatíve pre otvorené

⁴ Detailnejší popis participatívnej tvorby Akčného plánu Iniciatívy pre otvorené vládnutie v SR na roky 2022 – 2024 (ďalej len „Akčný plán OGP 2022 – 2024“) je dostupný v prílohe č. 1.

vládnutie v slovenskej spoločnosti, čo môže byť jedným z faktorov nízkeho dopadu aktivít rozvíjaných v rámci Iniciatívy pre otvorené vládnutie a dôvery spoločnosti vo vládu⁵:

- a) Predchádzajúce akčné plány obsahovali mnoho úloh s neznámym/nízkym dopadom. Odporúča sa, aby Iniciatíva pre otvorené vládnutie a akčné plány obsahovali aktivity s vyšším dopadom.
- b) Odporúča sa, aby Iniciatíva pre otvorené vládnutie plnila monitorovaciu funkciu dodržiavania princípov otvoreného vládnutia.
- c) Odporúča sa, aby Iniciatíva pre otvorené vládnutie bola platformou pre prinášanie dobrých príkladov z domácej a zahraničnej praxe a pre výmenu skúseností s inovatívnymi iniciatívami a aktivitami vo vybraných témach.

Nezávislý hodnotiaci mechanizmus Iniciatívy pre otvorené vládnutie

K podmienkam členstva SR v Iniciatíve pre otvorené vládnutie patrí nezávislé zhodnotenie plnenia záväzkov akčných plánov a dodržiavanie princípov otvoreného vládnutia pri tvorbe a implementovaní akčných plánov zo strany Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu Iniciatívy pre otvorené vládnutie. Z hodnotiacej správy k tvorbe štvrtého akčného plánu (Akčný plán OGP 2020 – 2021) vzišli pre vládu SR nasledovné odporúčania, týkajúce sa procesu tvorby nového akčného plánu⁶:

- a) Vytvoriť formálne multistakeholder fórum (fórum viacerých zainteresovaných partnerov), zložené z predstaviteľov verejnej správy a občianskej spoločnosti, vytvoriť a zverejniť jeho mandát.
- b) Zaangažovať do pracovných skupín vysokých predstaviteľov ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy s rozhodovacím mandátom.

Odporúčania OECD pre otvorené vládnutie

Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj prijala v roku 2017 materiál Odporúčania v oblasti otvoreného vládnutia⁷. Tieto odporúčania sa zameriavajú na potrebu posilňovania princípov otvoreného vládnutia vrátane otvorenosti, transparentnosti, participácie a zúčtovateľnosti. Z odporúčaní OECD vychádza potreba klásť dôraz na monitoring a evaluáciu prijatých opatrení a v neposlednom rade na podporu a posilnenie komunikácie o otvorenom vládnutí a o princípoch otvoreného vládnutia.

3. Proces tvorby návrhu Akčného plánu OGP 2022 – 2024 a možnosti zapojenia občianskej spoločnosti

1. Multistakeholder fórum (fórum viacerých zainteresovaných partnerov)

Proces prípravy návrhu piateho Akčného plánu OGP 2022 – 2024 prebiehal od jesene 2021 do jari 2022. Návrh Akčného plánu OGP 2022 – 2024 sa pripravoval participatívnym spôsobom v spolupráci predstaviteľov štátnej správy a občianskej spoločnosti cez tzv. multistakeholder fórum⁸ (fórum viacerých zainteresovaných partnerov), ktorého koordinátorom je ÚSV ROS.

Ciele multistakeholder fóra (fóra viacerých zainteresovaných partnerov)

- Aké by mali byť konkrétne ciele a úlohy Akčného plánu OGP 2022 – 2024?

⁵ Pozn. ÚSV ROS doteraz nerealizoval prieskum zameraný konkrétne na vzťah a dopad aktivít pod Iniciatívou pre otvorené vládnutie na dôveru spoločnosti vo vládu.

⁶ Iniciatíva pre otvorené vládnutie, Nezávislý hodnotiaci mechanizmus: Slovakia Design Report 2019 – 2021, dostupná na: <https://bit.ly/3E84IV1>, 04.01.2022.

⁷ Odporúčania Rady OECD k Otvorenému vládnutiu, prijaté dňa 14. decembra 2017, dostupné na: <https://bit.ly/3O7Qw2T>, 04.01.2022.

⁸ ÚSV ROS: Informácie o multistakeholder fóre, 23. marec 2022, dostupné na: <https://bit.ly/3JyveYL>.

- Ako môžeme zabezpečiť vyššiu mieru zabezpečenia efektívnej implementácie úloh v Akčnom pláne OGP 2022 – 2024 zo strany štátnej správy a v občianskej spoločnosti, vrátane jasnej zodpovednosti?
- Ako môžeme lepšie informovať a rozširovať povedomie o otvorenom vládnutí a o Iniciatíve pre otvorené vládnutie medzi štátnou správou a občianskou spoločnosťou/verejnosťou?

Od jesene 2021 do jari 2022 sa uskutočnilo 8 stretnutí multistakeholder fóra (fóra viacerých zainteresovaných partnerov) Na stretnutiach členovia a členky participatívnym spôsobom pripravovali návrh Akčného plánu OGP 2022 – 2024.

2. Draft Akčného plánu OGP 2022 – 2024 otvorený na pripomienkovanie verejnosti

Draft Akčného plánu OGP 2022 – 2024⁹ vznikol zo stretnutí multistakeholder fóra (fóra viacerých zainteresovaných partnerov). Následne bol predstavený počas série online workshopov¹⁰ otvorených pre verejnú správu, občiansku spoločnosť a verejnosť. Cieľom stretnutí bolo predstaviť návrh akčného plánu, zozbierať spätnú väzbu a nájsť možných partnerov z občianskej spoločnosti pre implementáciu jednotlivých úloh.

1. Predbežná informácia k návrhu Akčného plánu OGP 2022 – 2024

ÚSV ROS zverejnil dňa 16. februára predbežnú informáciu k tvorbe Akčného plánu OGP 2022 – 2024 na právnom a informačnom portáli Slov-lex.¹¹

2. Legislatívny proces sprevádzajúci návrh Akčného plánu OGP 2022 – 2024

- Vnútrorezortné pripomienkové konanie: 12. – 27. apríl 2022
- Predbežné pripomienkové konanie: 5. – 13. máj 2022
- Medzirezortné pripomienkové konanie: 20. máj – 2. jún 2022
- Rokovanie vlády SR: jún 2022
- Akčný plán OGP 2022 – 2024 bol dňa 21. júna 2022 schválený uznesením Radou vlády SR pre mimovládne neziskové organizácie. Uznesenie zároveň odporučilo schváliť Akčný plán OGP 2022 – 2024 na zasadnutí vlády SR.
- Občianska spoločnosť ako aj verejnosť má možnosť zapojiť sa do implementácie Akčného plánu OGP 2022 – 2024 v rámci svojich kapacít v rôznych podobách:

⁹ Draft Akčného plánu OGP 2022 – 2024 zverejnenie : <https://bit.ly/3vdRaDo> .

¹⁰ ÚSV ROS: Prezentovali sme návrh Akčného plánu Iniciatívy pre otvorené vládnutie na roky 2022 -2024, 15. marec 2022, dostupné na: <https://bit.ly/3JD8czT> .

¹¹ Slov - Lex: PI/2022/38 Predbežná informácia k návrhu Akčného plánu Iniciatívy pre otvorené vládnutie na roky 2022 – 2024, dostupná na <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/PI/2022/38> .

Roly mimovládnych organizácií v partnerstvách so štátnymi inštitúciami v rámci akčného plánu otvoreného vládnutia

Implementácia

- úlohy projektového riadenia
- miesto prvého kontaktu
- nové metódy práce, procesné riadenie
- odborné poradenstvo ostatným členom partnerstva pri realizácii aktivít
- školenie odborných tém pre personál partnerstva (rozvoj kapacít)
- zber a/alebo vyhodnocovanie dát (analytika)
- zdroj financovania
- monitorovanie implementácie a spätná väzba štátnym inštitúciam
- samostatné implementovanie doplnkových aktivít

Koordinácia

- mobilizovanie občanov k účasti na aktivitách
- sprostredkovanie kontaktu k ďalším potenciálnym partnerom, vrátane podnikateľov a samospráv
- komunikovanie výsledkov partnerstva smerom k občanom a iným NGO
- organizovanie podujatí
- prenos príkladov dobrej praxe

Facilitácia

- odborná podpora pre miestnych účastníkov aktivít
- školenie dobrovoľníkov
- „advocacy“ – obhajovanie témy, šírenie povedomia
- iniciovanie miestnych iniciatív a líderstvo
- zber lokálnych dát a monitorovanie miestnych podmienok

(podľa Yan et al. 2018, World Bank 1995)

- Obrázok 1: možnosti zapojenia MNO a verejnosti do implementácie akčného plánu

4. Obsah Akčného plánu OGP 2022 - 2024

Akčný plán OGP 2022 – 2024 obsahuje sedem individuálnych záväzkov:

1. Pomoc ústredným orgánom štátnej správy pri zefektívnení vnútorných systémov oznamovania protispoločenských činností a ochrany oznamovateľov
2. Rozvoj a podpora vzdelávania k otvorenému vládnutiu
3. Vytvorenie centrálnej, verejne dostupnej vizualizácie pre vybranú tému alebo problematiku vlády založenej na dátach
4. Zlepšenie aplikácie princípov otvoreného vládnutia v prostredí štátnej správy SR
5. Zlepšenie právnej úpravy legislatívneho procesu obsiahnutej v zákone č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ďalších dokumentov regulujúcich tvorbu legislatívneho procesu
6. Mapovanie vplyvu otvorených dát na vybrané aspekty spoločnosti
7. Zvyšovanie kvality dát o konečných užívateľoch výhod v obchodnom registri

Každý zo záväzkov obsahuje niekoľko chronologicky zoradených úloh potrebných na splnenie záväzku. Záväzky sa sústreďujú na rozvoj princípov otvoreného vládnutia. Ich pridanou hodnotou je, že pri implementácii smerujú k rozvoju a podpore partnerstva medzi relevantnými aktérmi podieľajúcimi sa na implementácii záväzku. Záverečná kapitola akčného plánu OGP 2022 – 2024 obsahuje koordinačno-administratívne úlohy týkajúce sa koordinácie multistakeholder fóra (fóra viacerých zainteresovaných partnerov), finančného príspevku Slovenskej republiky voči centrále Iniciatívy pre otvorené vládnutie a participatívnej prípravy akčného plánu na najbližšie dvojročné obdobie.

5. Strategické a čiastkové ciele Akčného plánu OGP 2022 – 2024

Závazky napĺňajú tri strategické ciele Akčného plánu OGP 2022 – 2024¹². Každý zo strategických cieľov je rozčlenený na niekoľko čiastkových cieľov Akčného plánu OGP 2022 – 2024.

Strategický cieľ č. 1: Implementovať do vybraných aktivít ústredných orgánov štátnej správy princípy otvoreného vládnutia s dôrazom na princíp zúčtovateľnosti.

Čiastkové ciele rozvíjajúce strategický cieľ č. 1:

- 1.1.: Zlepšiť prístup k informáciám o činnostiach ústredných orgánov štátnej správy a podporiť transparentnosť.
- 1.2.: Motivovať inštitúcie k prehodnocovaniu vlastnej praxe a učeni sa prostredníctvom mechanizmov podporujúcich zúčtovateľnosť voči rôznym publikám.
- 1.3.: Zaviesť mechanizmy informovania o hodnote a prínose, ktorú verejné prostriedky, vrátane európskych, vytvárajú pre občana.

Kľúčovým želaným a očakávaným výsledkom strategického cieľu č. 1 je posilnenie dôvery občanov vo verejnú inštitúciu¹³, ktoré má nastať vďaka rozšíreniu možností účasti a kontroly občana na procesoch vládnutia. Ako na úrovni tvorby, tak aj na úrovni implementácie verejnej politiky bude mať po realizácii tohto akčného plánu občan zlepšený prístup k informáciám o činnostiach ústredných orgánov štátnej správy. Navrhované záväzky stimulujú ústredné orgány štátnej správy k prehodnocovaniu vlastnej praxe, identifikovaniu príkladov dobrej praxe a prenosu skúseností v oblasti dobrého spravovania a otvoreného vládnutia so želanými výsledkami postupnej premeny organizačnej kultúry a zlepšovania vnútorných a medziorganizačných procesov, ale aj posilnenia možností verejnej kontroly zo strany občana a jeho účasti. Novým spôsobom zvyšovania zúčtovateľnosti, čo je cieľom navrhovaných záväzkov, sú mechanizmy informovania o hodnote a prínose verejných prostriedkov pre občana. Zvýšená informovanosť prispieva k posilneniu povedomia občana o prínosoch aktivít ústredných orgánov štátnej správy, zvyšuje sa ich transparentnosť a porovnateľnosť, pomáha identifikovať príklady dobrej praxe a napomáha ich oceneniu. Tým opäť prispieva k posilňovaniu reputácia a dôvery vo verejnú inštitúciu.

Strategický cieľ č. 2: Nadväzovať a rozvíjať partnerstvá medzi ústrednými orgánmi štátnej správy a občianskou spoločnosťou, zahraničnými partnermi, aj širokou verejnosťou a podporovať prostredníctvom týchto partnerstiev vzájomné učenie sa.

Čiastkové ciele rozvíjajúce strategický cieľ č. 2:

- 2.1.: Identifikovať príklady slovenskej a zahraničnej dobrej praxe a zabezpečiť ich výmenu.
- 2.2.: Zlepšiť zapojenie SR do medzinárodnej komunity Iniciatívy pre otvorené vládnutie.

¹² Vizualizácia napĺňania jednotlivých strategických a čiastkových cieľov záväzkami Akčného plánu OGP 2022 – 2024 je dostupná v prílohe Akčného plánu OGP 2022 - 2024 č. 2.

¹³ Dôvera občanov v štát a v jeho inštitúcie, predovšetkým vládu je na základe výsledkov viacerých prieskumov stále na relatívne nízkej úrovni (okolo 30% v závislosti od výskumu), pričom počas posledného roku a pol bol zaznamenaný ďalší pokles dôvery, resp. nárast nedôvery občanov voči vláde SR:

- a) Eurobarometer, 2021: Vláde SR podľa prieskumu Eurobarometer z roku 2021 dôveruje 24% opýtaných, pričom priemer v krajinách EÚ je 36%: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2355>.
- b) Správa OECD Government at a Glance 2021: Vláde SR podľa prieskumu OECD do publikácie Government at a Glance 2021 realizovaného v roku 2020 dôverovalo 31% opýtaných. OECD skúmalo aj zmenu dôvery vo vládu počas prvej vlny pandémie COVID - 19, kde Slovensko zaznamenalo v priebehu mesiacov apríl – máj a jún – júl pokles: <https://bit.ly/38CWqc1>.
- c) Národný projekt ÚSV ROS Výskum mimovládnych neziskových organizácií a občianskej spoločnosti: Z výsledkov prieskumu verejnej mienky pre ÚSV ROS do publikácie Analýza socioekonomického prínosu neziskového sektora a stavu a trendov rozvoja občianskej spoločnosti realizovaného v roku 2019 vyplynulo, že vláde SR dôverovalo 39% opýtaných: <https://bit.ly/vyskum-obcianskaspolocnost>.

Spolupráca medzi vládou, občianskou spoločnosťou a ostatnými relevantnými aktérmi je ústredným motívom Iniciatívy pre otvorené vládnutie. Partnerstvo medzi rôznymi aktérmi má pozitívny vplyv na plnenie jednotlivých úloh a zároveň podporuje budovanie komunity otvoreného vládnutia vzájomným učením sa a zdieľaním skúseností. Aktuálny akčný plán má preto ambíciu podporovať partnerstvá ako na plnení jednotlivých záväzkov, čo prispeje aj k podpore princípu zúčtovateľnosti, tak aj so zahraničnými partnermi cez sieť Iniciatívy pre otvorené vládnutie za účelom výmeny aplikovateľnej skúsenosti.

Prínos tohto cieľa pre občana je dvojaký. Na jednej strane sa posilnia partnerstvá medzi verejnými inštitúciami a ďalšími slovenskými a zahraničnými partnermi, čo povedie k stimulovaniu procesov učenia sa a zmien organizačnej kultúry a nepriamemu (sprostredkovanému) prínosu pre občana, keď sa posilní zavádzanie individuálnych mechanizmov v súlade s princípmi otvoreného vládnutia. Na druhej strane sa prostredníctvom spomenutých partnerstiev zvyšujú možnosti priameho zapojenia občana do tohto úsilia o posilňovanie princíпов otvoreného vládnutia.

Strategický cieľ č. 3: Budovať spoločenské povedomie o princípoch otvoreného vládnutia, dôveru verejnosti v mechanizmy otvoreného vládnutia a kompetencií ústredných orgánov štátnej správy, ako aj občianskej spoločnosti na uplatňovanie princíпов otvoreného vládnutia a prenos dobrých skúseností.

Čiastkové ciele rozvíjajúce strategický cieľ č. 3:

- 3.1.: Budovať kapacity občianskej spoločnosti a širokej verejnosti na účasť na otvorenom vládnutí.
- 3.2.: Zvyšovať povedomie o princípoch otvoreného vládnutia v ústredných orgánoch štátnej správy.
- 3.3.: Zvýšiť schopnosť zamestnancov štátnej správy komunikovať implementáciu strategických reforiem.
- 3.4.: Posilniť kapacity aktívneho využívania dát na stanovovanie strategických cieľov a vyhodnocovanie ich napĺňania.

Ambíciou tohto akčného plánu je motivovať relevantných aktérov zo strany verejnej správy, občianskej spoločnosti a verejnosti zúčastňovať sa na otvorenom vládnutí a Iniciatíve pre otvorené vládnutie v rámci svojich kapacít.

Prax otvoreného vládnutia nemôže spočívať len na pasívnom rozširovaní práv a možností pre občanov, ale aj na aktívnych schopnostiach ich adekvátne (informovane, odborne, artikulovane, zúčtovateľne) využívať. Cieľom je preto poskytnúť občanom – jednotlivcom a/alebo organizovaným záujmom občianskeho sektora – možnosť rozširovať svoje kapacity aktívne sa zúčastňovať procesov vládnutia.

6. Hodnotenia tvorby a implementácie Akčného plánu OGP 2022 – 2024

V súlade s podmienkami členstva SR v medzinárodnej Iniciatíve pre otvorené vládnutie prebieha hodnotenie tvorby a implementácie Akčného plánu OGP 2022 – 2024 nasledovne:

1. Vypracovanie sebahodnotiacej správy ÚSV ROS

Vyhodnotenie naplnenia nasledovných indikátorov bude slúžiť ako jeden z podkladových materiálov k vypracovaniu sebahodnotiacej správy implementácie Akčného plánu OGP 2022 – 2024 po skončení implementácie.

- a) Spokojnosť zainteresovanej verejnosti so zadanými záväzkami v Akčnom pláne OGP 2022 – 2024 a ich naplnením (a zameriavajúc sa na kritériá transparentnosti a zúčtovateľnosti)

- b) Počet organizácií verejnej a štátnej správy zavádzajúcich mechanizmy zúčtovateľnosti a transparentnosti, ktoré sú predmetom Akčného plánu OGP 2022 – 2024
- c) Počet organizácií verejnej správy, ktorých zamestnanci sa zúčastňujú školení k témam a mechanizmom, ktoré sú predmetom Akčného plánu OGP na roky 2022 – 2024 (bez ohľadu na to, kto školenia uskutočňuje)
- d) Počet vzdelávacích zariadení (ZŠ, SŠ a VŠ), ktoré zavádzajú zlepšenia vo vzdelávaní k otvorenému vládnutiu na základe podnetov vychádzajúcich z aktivít Akčného plánu OGP na roky 2022 – 2024
- e) Počet organizácií verejnej správy, ktorých zástupcovia sa zúčastnili participatívnych aktivít Akčného plánu OGP na roky 2022 – 2024
- f) Počet organizácií občianskej spoločnosti a súkromného sektora, ktorých zástupcovia sa zúčastnili participatívnych aktivít Akčného plánu OGP na roky 2022 – 2024
- g) Počet organizácií verejnej správy zúčastňujúcich sa na výmene príkladov dobrej praxe otvoreného vládnutia prostredníctvom aktivít Akčného plánu OGP na roky 2022 – 2024
- h) Počet slovenských príkladov dobrej praxe otvoreného vládnutia zapojených do výmeny príkladov dobrej praxe v komunite Iniciatívy pre otvorené vládnutie.

Vyhodnotenie plnenia bude prebiehať participatívnym spôsobom v spolupráci so všetkými relevantnými aktérmi, v súlade so zásadami Iniciatívy pre otvorené vládnutie, vrátane objektívnosti, nediskriminácie a odbornosti.

2. Pravidelné hodnotenie Nezávislým hodnotiacim mechanizmom Iniciatívy pre otvorené vládnutie (ďalej len „IRM mechanizmus“)

IRM mechanizmus predstavuje hlavný nástroj medzinárodnej iniciatívy pre sledovanie pokroku členských krajínach. Hodnotenie sa skladá z dvoch častí, ku ktorým IRM mechanizmus pripravuje pre členské krajiny tri hodnotiace správy:

- a) Preskúmanie Akčného plánu OGP 2022 – 2024¹⁴ zamerané na zhodnotenie procesu tvorby, charakteristiky, silných stránok a výziev, ktoré bude vydané do štyroch mesiacov od zverejnenia Akčného plánu OGP 2022 – 2024 na webovom sídle medzinárodnej Iniciatívy pre otvorené vládnutie.
- b) Výsledná správa Akčného plánu OGP 2022 – 2024¹⁵ zameraná na vyhodnotenie naplnenie obsahu Akčného plánu OGP 2022 – 2024 a dodržania podmienok členstva SR v medzinárodnej Iniciatíve pre otvorené vládnutie, ktorá bude vydaná do štyroch mesiacov po ukončení implementácie Akčného plánu OGP 2022 – 2024.

¹⁴ Viac informácií je dostupných na: <https://bit.ly/3xYLFvi>

¹⁵ Viac informácií je dostupných na: <https://bit.ly/3MCSHnm>

ZÁVÄZKY NA OBDOBIE ROKOV 2022 – 2024

1. Zlepšenie vnútorných systémov oznamovania protispoločenských činností a ochrany oznamovateľov ústredných orgánov štátnej správy	
Júl 2022 - Jún 2024	
Hlavný zodpovedný orgán verejnej moci	Úrad na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti
Opis záväzku	
Východisková situácia, alebo problém, ktorému sa záväzok venuje	<p>Zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti“) nastavuje opatrenia na ochranu oznamovateľov, motivuje zamestnancov oznamovať protispoločenskú činnosť, o ktorej sa dozvedeli v súvislosti so svojou prácou a tým aj napomáha k odhaľovaniu protispoločenských činností a plytvaniu verejných zdrojov. Tiež zriaďuje inštitúciu - Úrad na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti (ďalej len „Úrad na ochranu oznamovateľov“), ktorá zabezpečuje ochranu zamestnancov, ktorí sú vystavení odvetným opatreniam zo strany zamestnávateľa za to, že upozornili na nekalé praktiky na pracovisku.</p> <p>Vláda SR pritom vychádzala z Programového vyhlásenia vlády na roky 2018 až 2020, v ktorom si dala za úlohu „posilniť úlohu štátu a ochranu verejného záujmu“ a bojovať proti korupcii. Zákon bol schválený aj v súvislosti s naplňaním opatrení z Akčného plánu na posilnenie Slovenskej republiky ako právneho štátu.</p> <p><u>Absencia vnútorných systémov podávania oznámení o protispoločenskej činnosti</u> Napriek tomu, že legislatíva, ktorá ukladá zamestnávateľom povinnosť nastaviť si procesy na prijímanie a preverovanie oznámení o protispoločenskej činnosti, bola prijatá už pred siedmimi rokmi, v praxi sú stále organizácie/inštitúcie/spoločnosti, ktoré ich zavedené nemajú. V rámci štátnej správy sa to týka hlavne podriadených organizácií ústredných orgánov štátnej správy.</p> <p><u>Formalistický prístup k povinnostiam vyplývajúcich zo zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti</u> Samotné ústredné orgány štátnej správy si skôr či neskôr formálne splnili svoju povinnosť a zaviedli mechanizmy na prijímanie a preverovanie oznámení. Ukazuje sa však, že v praxi nie sú reálne využívané. Ministerstvá nevidujú žiadne alebo len minimálne množstvo podaných oznámení. Je pritom nepravdepodobné, aj na základe viacerých medializovaných káuz, že by sa im korupcia vyhýbala. Skôr to indikuje nefunkčnosť a nedôveru zamestnancov v nastavené systémy.</p> <p><u>Nízke povedomie o možnosti ochrany oznamovateľov protispoločenskej činnosti</u></p>

	<p>Pravdepodobné je aj to, že zamestnanci nevedia o možnostiach interného nahlasovania protispoločenskej činnosti či ochrany oznamovateľov. Ukazujú to aj dáta z prieskumu agentúry Focus realizovaného pre Úrad na ochranu oznamovateľov v januári 2022 na vzorke 1017 respondentov: 79,5% ľudí nevie, že existuje alebo si myslí, že neexistuje štátna inštitúcia, ktorý chráni oznamovateľov korupcie a podvodov.</p>
<p>Čo je obsahom záväzku</p>	<p>Záväzok má za cieľ zmapovať, ako sa v praxi naplňuje zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a zároveň v spolupráci s občianskou spoločnosťou prispieť k lepšej a efektívnejšej ochrane oznamovateľov.</p> <p><u>Doplňkové ciele:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Zvýšenie povedomia predstaviteľov verejnej moci o povinnostiach zamestnávateľov vyplývajúcich zo zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti. Zvýšenie povedomia predstaviteľov verejnej moci o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti. <p><u>Obsah záväzku:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Dotazníkový prieskum, ako ústredné orgány štátnej správy implementovali povinnosti zo zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti. Manuál pre ústredné orgány štátnej správy, ako efektívne nastaviť vnútorný systém oznamovania protispoločenskej činnosti. Školenia zamestnancov ústredných orgánov štátnej správy o systémoch oznamovania protispoločenskej činnosti a ochrane oznamovateľov. <p>Pre úspešné naplnenie záväzku je nevyhnutná spolupráca orgánov štátnej moci a zodpovedných osôb na každoročnom pravidelnom zdieľaní informácií o počte a predmete prijatých oznámení, počte a predmete preverených oznámení a výsledku preverenia, ako aj aktívna účasť určených zodpovedných osôb na vzdelávacích aktivitách organizovaných Úradom na ochranu oznamovateľov.</p>
<p>Ako záväzok prispeje k vyriešeniu problému? (aktivity smerujúce k naplneniu a ich odôvodnenie)</p>	<p>Implementácia záväzku prebieha v štyroch fázach:</p> <p><i>Fáza I: Mapovanie prostredia</i></p> <p>Aktivita skúma, či a ako majú ústredné orgány štátnej správy nastavené vnútorné systémy preverovania oznámení o protispoločenskej činnosti a identifikácia nedostatkov zavedených vnútorných systémov oznamovania protispoločenskej činnosti. Správa z dotazníka za rok 2022 je dostupná na: https://bit.ly/3KBcGbR</p> <p><i>Fáza II: Vypracovanie manuálu</i></p> <p>Ústredné orgány štátnej správy boli informované o potrebe vypracovania či vylepšenia vnútorného systému oznamovania protispoločenskej činnosti. K dispozícii majú vzorový manuál a metodické usmernenie, ktoré pomôžu ústredným orgánom štátnej správy efektívne nastaviť vnútorný systém oznamovania protispoločenskej činnosti. Manuál je dostupný na: https://bit.ly/3rk7bXm</p>

	<p><i>Fáza III: Organizácia školení</i> Úrad na ochranu oznamovateľov organizuje pravidelné školenia zamestnancov ústredných orgánov štátnej správy o ochrane oznamovateľov, vnútorných systémov oznamovania protispoločenskej činnosti a kompetenciách Úradu na ochranu oznamovateľov.</p> <p><i>Fáza IV: Výmena príkladov z praxe</i> Úrad na ochranu oznamovateľov organizuje pracovné stretnutia so zodpovednými osobami a protikorupčnými koordinátormi zameranými na výmenu príkladov praxe preverovania oznámení a ochrany oznamovateľov a na nadviazanie vzťahov.</p>
<p>Relevancia záväzku k princípom/hodnotám otvoreného vládnutia</p>	<p>Záväzok podporuje rozvoj všetkých princípov otvoreného vládnutia:</p> <p><i>Princíp transparentnosti</i> Mapovaním prostredia a následným zverejnením výsledkov zlepšuje prístup k informáciám a podporuje princíp transparentnosti.</p> <p><i>Princíp občianskej participácie a zúčtovateľnosti</i> Výmenou skúseností z praxe medzi zodpovednými osobami a protikorupčnými koordinátormi podporuje partnerstvo, vzájomnú edukáciu a princíp participácie:</p> <p>a) Zverejnenie výsledkov dotazníkového prieskumu a vzorového manuálu motivuje k sebareflexii a lepšiemu nastaveniu vnútorných systémov preverovania oznámení o protispoločenskej činnosti a ochrany oznamovateľov, čím podporuje princíp zúčtovateľnosti.</p> <p>b) Zverejnenie výsledkov dotazníkového prieskumu motivuje k sebareflexii a lepšiemu nastaveniu vnútorných systémov preverovania oznámení o protispoločenskej činnosti a ochrany oznamovateľov, čím zlepšuje prostredie pre občiansku spoločnosť, ktorá sa dokáže efektívnejšie podieľať na kontrole a ochrane verejného záujmu.</p>
<p>Ďalšie informácie</p>	<p>Relevancia k strategickým a čiastkovým cieľom Akčného plánu OGP 2022 – 2024:</p> <p>1.1.: Zlepšiť prístup k informáciám o činnostiach ústredných orgánov štátnej správy a podporiť transparentnosť.</p> <p>1.2.: Motivovať inštitúcie k prehodnocovaniu vlastnej praxe a učeniu sa prostredníctvom mechanizmov podporujúcich zúčtovateľnosť voči rôznym publikám.</p> <p>2.1.: Identifikovať príklady slovenskej a zahraničnej dobrej praxe a zabezpečiť ich výmenu.</p> <p>3.2.: Zvyšovať povedomie o princípoch otvoreného vládnutia v ústredných orgánoch štátnej správy.</p> <p>Relevancia k programom/projektom vlády SR a medzinárodným dokumentom:</p> <p>a) Programové vyhlásenie vlády 2020 – 2024 b) Zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti c) Národný protikorupčný program Slovenskej republiky 2021 d) Plán obnovy a odolnosti</p>

	e) Akčný plán na posilnenie Slovenskej republiky ako právneho štátu f) Ciele udržateľného rozvoja OSN (Agenda 2030)	
Úlohy na splnenie záväzku s merateľnými a verifikovateľnými aktivitami	Začiatok plnenia:	Termín na splnenie:
Za Úrad na ochranu oznamovateľov		
Organizovať školenia zamestnancov štátnej správy.	1. júl 2022	30. jún 2024
Organizovať pracovné stretnutia so zodpovednými osobami a protikorupčnými koordinátormi zamerané na vzájomnú výmenu skúseností.	1. júl 2022	30. jún 2024
V spolupráci s občianskou spoločnosťou monitorovať implementáciu manuálu a metodického usmernenia o nastavení vnútorného systému oznamovania protispoločenskej činnosti v prostredí ústredných orgánov štátnej správy	1. júl 2022	30. jún 2024
Za ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy s podriadenými organizáciami		
Zabezpečiť každoročný report Úradu na ochranu oznamovateľov o počte a predmete prijatých oznámení, počte a predmete preverených oznámení a výsledku preverenia vždy k 1. marcu za predchádzajúci kalendárny rok	1. júl 2022	30. jún 2024
Zabezpečiť účasť zodpovedných osôb na školeniach či pracovných stretnutiach organizovaných Úradom na ochranu oznamovateľov, ak ich bude organizovať	1. júl 2022	30. jún 2024

Každoročne vykonať školenie zamestnancov zodpovednou osobou v oblasti oznamovania protispoločenskej činnosti	1. júl 2022	30. jún 2024
Kontaktné informácie		
Meno zodpovednej osoby za záväzok	Mária Hunková	
Názov pozície, odbor	Štátny radca, Odbor prevencie a komunikácie, Úrad na ochranu oznamovateľov	
Email a tel. č.	maria.hunkova@oznamovatelia.sk , 0948 935 469	
Ostatní zainteresovaní aktéri (partneri)	Ostatní štátni aktéri	
	Občianska spoločnosť	<p>Transparency International Slovensko:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) pripomienkovanie manuálov a školiacich materiálov b) zdieľanie dát týkajúcich sa oznamovania protispoločenskej činnosti c) príležitostná účasť na školeniach organizovaných Úradom na ochranu oznamovateľov d) medializácia aktivít na sociálnych sieťach TIS e) monitorovanie napĺňania zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti v praxi

2. Rozvoj a podpora vzdelávania k otvorenému vládnutiu

Júl 2022 - Jún 2024

**Hlavný zodpovedný orgán
verejnej moci**

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti v spolupráci s Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici

Opis záväzku

**Východisková situácia,
alebo problém, ktorému sa
záväzok venuje**

Ak chceme vytvárať priestor na inovatívne prístupy k vládnutiu, je potrebné reagovať na viaceré problémy a bariéry súvisiace so správou vecí verejných. Zo skúseností ÚSV ROS zmapovaných vo výstupoch Národného projektu Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby (<https://bit.ly/37KKe8Y>) financovaného z OP Efektívna verejná správa, ako aj partnerov z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici (ďalej len „UMB BB“) vyplýva, že medzi najvýznamnejšie z nich v súčasnosti patrí napríklad neznalosť, ale aj nezáujem o problematiku otvoreného vládnutia medzi zamestnancami verejnej správy, ale aj občianskej spoločnosti a verejnosti, keďže chýba poznanie a pochopenie základných princípov otvoreného vládnutia – transparentnosti, participácie a zúčtovateľnosti, aj napriek mnohým aktivitám rozvíjaných rôznorodými aktérmi z prostredia verejnej správy či občianskej spoločnosti:

Rozvoj a podpora participácie zo strany ÚSV ROS:

ÚSV ROS prostredníctvom predchádzajúcich akčných plánov Iniciatívy pre otvorené vládnutie od roku 2011 dlhodobo podporuje využívanie participácie vo verejných inštitúciách, aktuálne prostredníctvom Národného projektu Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík II financovaného z OP Efektívna verejná správa.

Rozvoj otvoreného vládnutia v meste Banská Bystrica ako člena OGP Local:

Mesto Banská Bystrica sa v októbri 2020 stalo ako prvé mesto v SR členom Iniciatívy pre otvorené vládnutie na lokálnej úrovni – OGP Local. Akčný plán otvoreného vládnutia v samospráve Banská Bystrica (<https://bit.ly/3vdeLvS>) vo svojej strategicko-vízii uvádza ako jednu z kľúčových výziev pre rozvoj otvoreného vládnutia na miestnej úrovni „budovanie vedomostných (pozn. ÚSV ROS) kapacít – postojov a zručností ľudí, aby sa kultúra otvoreného vládnutia mohla rozvíjať a zlepšovanie aktuálnych vzťahov medzi samosprávou a občianskou spoločnosťou smerom k otvorenejšiemu, dôvernejšiemu a partnerskejšiemu vzťahu.“ Na túto výzvu reaguje záväzkom z akčného plánu (<https://bit.ly/3veDZIC>), ktorý má za cieľ v spolupráci s partnermi budovať kapacity úradníkov na úrovni mesta Banská Bystrica, a ktorý momentálne realizuje v partnerstve s neziskovými organizáciami Dialogue Centre n.o. a IŠUP n. o..

Podpora princípov otvoreného vládnutia na Univerzite Mateja Bela

Univerzita Mateja Bela pôsobiaca v Banskej Bystrici je významným partnerom ÚSV ROS na národnej úrovni, ako aj mesta Banská Bystrica na lokálnej úrovni, keďže podporuje princípy otvoreného vládnutia, ktoré aj systematicky rozvíja počas vyučovacieho procesu. Ako prvá univerzita na Slovensku prijala v januári

	<p>2022 oficiálnu politiku otvoreného prístupu, v ktorej deklaruje záujem naplňať princípy Budapeštianskej a Berlínskej deklarácie, ako aj Národnej stratégie otvorenej vedy na Slovensku na roky 2021 – 2028 (https://bit.ly/3uxT5Ue) . V predmete Verejná politika, ktorý je súčasťou Ekonomickej fakulty UMB BB v spolupráci s ÚSV ROS vzdeláva študentov a študentky k praktickému využívaniu participácie ako nástroja tvorby verejných politík.</p> <p><i>Vzdelávanie k otvorenému vládnutiu v prostredí občianskej spoločnosti</i> Organizácia Dialogue centre n. o. dizajnuje a realizuje kapacity zamerané na využívanie princípov otvoreného vládnutia zamestnancov, buduje kapacity k využívaniu princípov otvoreného vládnutia zamestnancov mesta Banská Bystrica v rámci implementácie Akčného plánu otvoreného vládnutia v samospráve Banská Bystrica. V prostredí občianskej spoločnosti organizuje dialógové podujatia pre verejnosť zamerané na rozvoj kapacít verejnosti v oblasti otvoreného vládnutia. Aktivita Nadácie otvorenej spoločnosti reflektuje potrebu vzdelávania k využívaniu otvoreného vládnutia v každodennej praxi. S projektom Otvorené školy (https://bit.ly/3LVi2yO) podporuje demokratické prostredie na školách a výchovu k občianstvu.</p>
<p>Čo je obsahom záväzku</p>	<p>Cieľom záväzku je zo strany ÚSV ROS a partnera UMB BB poskytnúť podporu Iniciatívy OGP Local v meste Banská Bystrica pri budovaní kapacít k otvorenému vládnutiu v súlade s Akčným plánom otvoreného vládnutia v samospráve Banská Bystrica. Súčasťou záväzku je aj vytvorenie vzdelávacieho modulu k otvorenému vládnutiu na UMB BB. Na základe tejto skúsenosti najskôr rozšíri a následne využije ÚSV ROS nadobudnutú prax OGP Local v meste Banská Bystrica a vzdelávací modul UMB BB a v partnerstve s iniciatívou OGP Local v meste Banská Bystrica a UMB BB otvorí diskusiu o využití tejto praxe v rámci rozširovania na ďalšie subjekty verejnej správy v kontexte nasledujúceho akčného plánu na národnej úrovni.</p> <p>Čiastkové ciele:</p> <ol style="list-style-type: none"> Identifikácia potrieb vo vzťahu k vzdelávaniu o otvorenom vládnutí. Zlepšenie a rozvoj povedomia, vedomostí a praktických zručností v segmente zamestnancov verejnej správy o podstate otvoreného vládnutia. Príprava študentov odborných študijných programov na VŠ na prax otvoreného vládnutia – rozvoj teoretických a praktických zručností. Vytvorenie v praxi aplikovateľných postupov implementácie otvoreného vládnutia pre potreby verejnej správy. Efektívnejší prenos skúseností so vzdelávaním k otvorenému vládnutiu na rôznych úrovniach. <p>Obsah záväzku:</p> <ol style="list-style-type: none"> Realizácia mapovania súčasného stavu a potrieb v oblasti vzdelávania v otvorenom vládnutí vo verejnej správe. Vytvorenie a realizácia vzdelávacieho modulu na UMB BB zameraného na rozvoj vedomostí a zručností pre systémové uplatňovanie princípov, postupov, metód a nástrojov otvoreného vládnutia vo verejnej správe, vrátane publikačných a osvetových aktivít.

	<p>c) Podpora mestu Banská Bystrica a UMB BB pri budovaní kapacít k otvorenému vládnutiu.</p> <p>d) Diskusia o aplikácii získaných poznatkov na úroveň štátnej správy.</p> <p>Tento záväzok navyše úzko súvisí s nasledujúcim záväzkom aktuálneho národného Akčného plánu OGP 2022 - 2024 v zodpovednosti ÚSV ROS, ktorý má potenciál rozvíjať komunity praxe v otvorenom vládnutí na všetkých úrovniach Iniciatívy pre otvorené vládnutie od miestnej, cez národnú až po medzinárodnú a praktickou skúsenosťou dopĺňa tento záväzok.</p>
<p>Ako záväzok prispeje k vyriešeniu problému? (aktivity smerujúce k naplneniu a ich odôvodnenie)</p>	<p>a) Mapovanie súčasného stavu vzdelávania k otvorenému vládnutiu a potrieb</p> <ol style="list-style-type: none"> i. Poskytnutie podpory iniciatívy OGP Local v meste Banská Bystrica a UMB BB pri mapovaní vzdelávacích potrieb a budovaní kapacít k otvorenému vládnutiu napr. zdieľaním relevantných vzdelávacích materiálov a príkladov dobrej praxe. <p>b) Vytvorenie vzdelávacieho modulu:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. Výber a spracovanie modelových príkladov. ii. Spracovanie metodiky, spracovanie publikácií. iii. Realizácia vzdelávacích aktivít. iv. Vytvorenie on-line vzdelávacej platformy s využitím open-source nástrojov (učebné texty s verejnou licenciou Creative Commons) a v súlade s Dohovorom OSN o právach osôb zo zdravotným postihnutím a nadväzujúcimi dokumentami. v. Výskum prínosov pre predmetné inštitúcie a spravované územia. <p>c) Otvorenie diskusie o prenose vzdelávania k otvorenému vládnutiu na národnú úroveň</p> <ol style="list-style-type: none"> i. Spustenie procesu certifikácie vzdelávania pre zamestnancov verejnej správy.
<p>Relevancia záväzku k princípom/hodnotám otvoreného vládnutia</p>	<p>Záväzok podporuje rozvoj všetkých princípov otvoreného vládnutia vnútri verejnej správy a čiastočne aj smerom k verejnosti:</p> <p><i>Princíp transparentnosti:</i> Mapovaním potrieb a zverejnením učebných materiálov vo verejne dostupnej databáze zlepšuje prístup k informáciám a princíp transparentnosti.</p> <p><i>Princíp občianskej participácie:</i> Podporuje partnerstvo, vzájomné učenie sa a princíp participácie medzi verejnosťou, zamestnancami VS a akademickou pôdou.</p> <p><i>Princíp zúčtovateľnosti:</i> Motivuje partnerov k sebareflexii a zhodnoteniu vlastných postojov, poznatkov, čím podporuje princíp internej zúčtovateľnosti. Vytvára predpoklad pre rozvoj vzdelávacích aktivít smerom k verejnosti.</p>
<p>Ďalšie informácie</p>	<p>Relevancia k strategickým a čiastkovým cieľom Akčného plánu OGP 2022 – 2024:</p> <p>1.1.: Zlepšiť prístup k informáciám o činnostiach ústredných orgánov štátnej správy a podporiť transparentnosť.</p>

	<p>1.2.: Motivovať inštitúcie k prehodnocovaniu vlastnej praxe a učeni sa prostredníctvom mechanizmov podporujúcich zúčtovateľnosť voči rôznym publikám.</p> <p>2.1.: Identifikovať príklady slovenskej a zahraničnej dobrej praxe a zabezpečiť ich výmenu.</p> <p>3.1.: Budovať kapacity občianskej spoločnosti a širokej verejnosti na účasť na otvorenom vládnutí.</p> <p>3.2.: Zvyšovať povedomie o princípoch otvoreného vládnutia v ústredných orgánoch štátnej správy.</p> <p>Relevancia k iným programom/projektom vlády SR a medzinárodným dokumentom:</p> <p>a) Akčný plán otvoreného vládnutia v samospráve Banská Bystrica b) Ciele udržateľného rozvoja OSN (Agenda 2030)</p>	
<p>Úlohy na splnenie záväzku s merateľnými a verifikovateľnými aktivitami</p>	<p>Začiatok plnenia:</p>	<p>Termín na splnenie:</p>
<p>Za Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti</p>		
<p>Participatívnym spôsobom zmapovať stav vzdelávania k otvorenému vládnutiu vo verejnej správe zmapovať stav vzdelávania k otvorenému vládnutiu na úrovni verejnej správy</p>	<p>1. júl 2022</p>	<p>30. jún 2023</p>
<p>Participatívnym spôsobom pripraviť priestor na rozvoj vzdelávania k otvorenému vládnutiu do prostredia štátnej správy</p>	<p>1. jún 2023</p>	<p>30. jún 2024</p>
<p>Za Univerzitu Mateja Bela v Banskej Bystrici</p>		
<p>Vytvoriť vzdelávací modul k otvorenému vládnutiu</p>	<p>1. júl 2022</p>	<p>30. jún 2024</p>
<p>V spolupráci s ÚSV ROS, OGP Local BB a UMB BB</p>		
<p>Podporovať vzájomné rozvíjanie metodík a prístupov vo vzdelávaní k otvorenému vládnutiu</p>	<p>1. júl 2022</p>	<p>30. jún 2024</p>
<p>Kontaktné informácie</p>		

Meno zodpovednej osoby za záväzok		Lucia Lacika (ÚSV ROS) Peter Terem (UMB BB)
Názov pozície, odbor		Lucia Lacika – kontaktná osoba pre Iniciatívu pre otvorené vládnutie na Slovensku Peter Terem – prorektor pre vedu a výskum
Email a tel. č.		lucia.lacika@minv.sk peter.terem@umb.sk
Ostatní zainteresovaní aktéri (partneri)	Ostatní aktéri	OGP Local Banská Bystrica (OGP Local BB tvorí v súčasnosti mesto Banská Bystrica a Dialogue Centre n. o., IŠUP n. o.)
	Občianska spoločnosť	Dialogue Centre, n. o. - dizajnovanie časti vzdelávacieho programu pre otvorené vládnutie vo vybranej téme a v relevantných školiacich aktivitách. Zapojenie Dialogue Centre, n. o., prípadne ďalších neziskových organizácií bude ďalej vyplývať z postupného naplňovania jednotlivých fáz záväzku. Úloha organizácií neziskového sektora bude najmä: a) v školení vybraných tém v oblasti otvoreného vládnutia, b) v prenose príkladov dobrej praxe a c) v mobilizovaní občanov k účasti na aktivitách.

3. Vytvorenie centrálnej, verejne dostupnej vizualizácie pre vybranú tému alebo problematiku vlády založenej na dátach	
Júl 2022 – Jún 2024	
Hlavný zodpovedný orgán verejnej moci	Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti v spolupráci s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (ďalej len „MIRRI SR“)
Opis záväzku	
Východisková situácia, alebo problém, ktorému sa záväzok venuje	<p><i>Nedostatočné poskytovanie informácií o reformách medzi inštitúciami a smerom k verejnosti:</i></p> <p>O kľúčových reformách realizovaných z verejných prostriedkoch v prostredí slovenskej verejnej správy nie sú centrálne, verejne dostupné informácie založené na dátach, ktoré by komplexne informovali o reformách a ich výstupoch či vynaložených zdrojoch. Existujú len čiastkové webové portály, napr. portál www.reformuj.sk, ktorý informuje o OP Efektívna verejná správa, alebo portál https://www.planobnovy.sk/realizacia/semafor/, ktorý obsahuje informácie o Pláne obnovy a odolnosti.</p> <p>Dôsledky tejto situácie majú viaceré rozmery:</p> <ol style="list-style-type: none"> Nevyužitý potenciál dát, ktoré sú síce na úrovni verejnej správy, ale nie vždy sú aktuálne, vhodné na ďalšie spracovanie, zdieľanie, používanie a vyžívanie, alebo k nim neexistuje spätná väzba. Chýbajúca, resp. nedostatočná medzirezortná koordinácia medzi zodpovednými inštitúciami (tzv. interná zúčtovateľnosť). Nedostatočná komunikácia medzi verejnou správou a občianskou spoločnosťou, podnikateľským sektorom či verejnosťou o úspechoch, resp. neúspechoch reforiem, s čím súvisí aj slabá zúčtovateľnosť verejnej správy voči svojim občanom (tzv. externá zúčtovateľnosť).
Čo je obsahom záväzku	<p>Hlavným obsahom záväzku je v spolupráci s identifikovanou analytickou jednotkou vybudovať centrálnu, verejne dostupnú a technicky nenáročnú vizualizáciu pre vybranú tému, napr. v podobe dashboardu (platformy), ktorá bude informovať občiansku spoločnosť, podnikateľský sektor či verejnosť o pokroku vo vybraných strategických reformách cez:</p> <ol style="list-style-type: none"> klúčové ukazovatele výkonnosti, ďalšie analytické grafy, infografiky a/alebo mediálne výstupy (dokumentaristické fotografie, reportáže, vysvetľujúce prezentácie a podobne). <p>Predpokladom pre nastavenie kľúčových ukazovateľov výkonnosti je vytvorenie metodológie, ktorá bude obsahovať aj zadefinovanie SMART cieľov, či návod na priebežnú analýzu pokroku a príčin úspechu či neúspechu. Dáta ako aj analytické algoritmy, ktoré budú vo vizualizácii použité, by mali byť verejne dostupné v štandardizovaných formátoch pre strojové spracovanie ako aj pre verejnú kontrolu.</p>

	<p>Konkrétne sa záväzok snaží o nasledovné výsledky, ktoré sú v súlade s nastavenými cieľmi Akčného plánu OGP na roky 2022 – 2024:</p> <p>a) Zjednodušiť prístup k strategickým informáciám pre verejnú správu, občiansku spoločnosť, podnikateľský sektor či verejnosť. Informácie sú integrované do spoločných rámcov na jednom mieste a vo vizuálne jednoducho čitateľnej forme prepojené na výstupy, výsledky a zdroje financovania. Zvýšená informovanosť jednotlivých rezortov o strategických cieľoch a kľúčových reformách ostatných rezortov vytvára podmienky na efektívnu spoluprácu medzi rezortmi. Pre občiansku spoločnosť, podnikateľský sektor a verejnosť zvyšuje povedomie o využívaní verejných prostriedkov a o hodnote, ktorú vytvárajú a podporuje verejnú kontrolu.</p> <p>b) Dôsledné využívanie dát pre analýzu výsledkov, kľúčových merateľných ukazovateľov a dôvodov úspechu či neúspechu.</p>
<p>Ako záväzok prispeje k riešeniu problému? (aktivity smerujúce k naplneniu a ich odôvodnenie)</p>	<p>Krok 1: Definovanie množiny tém / problematiky, ktorá bude riešená a znázornená vo vizualizácii. V úvode realizácie záväzku sa analýzou dostupných zdrojov ako aj analýzou súladu záväzku a snáh ostatných zainteresovaných aktérov určí, akej problematike sa bude vizualizácia venovať a ktorí partneri prispejú k jej realizácii.</p> <p>Krok 2: Definovanie princípov a metodológie pre správne nastavenie SMART cieľov, kľúčových a smerodajných ukazovateľov výkonnosti ako aj pre priebežnú analýzu pokroku a príčin úspechu či neúspechu. Ak sa ukáže definovanie všeobecnej metodológie ako príliš ambiciózne, možno prebrať niečo konkrétne z dobrej zahraničnej praxe alebo prípadovej štúdie.</p> <p>Krok 3: Vytvorenie analytického rámca pre sledovanie témy / problematiky vo vizualizácii podľa metodológie vytvorenej v kroku 2 a zosúladenie kľúčových výkonnostných ukazovateľov plnenia stanovených cieľov, ktoré ukážu jej užitočnosť a prípadne aj prispejú k lepšiemu obrazu toho, čo sa v danej problematike deje.</p> <p>Krok 4: Identifikácia potrebnej množiny dát na plánovanie realizácie danej témy / problematiky a sledovanie jej pokroku. Musí platiť princíp, že dáta sa nezberajú za účelom vykazovania pokroku v reforme, ale sú súčasťou vykonávania procesov v danej agende, pričom môžu nastať dve situácie:</p> <p>a) Potrebné dáta sa už zbierajú do informačných systémov – v tomto prípade je potrebné prepojenie na projekt MIRRI SR – Konsolidovaná analytická vrstva (https://bit.ly/3vhZAdc)</p> <p>b) Potrebné dáta sa ešte nezberajú elektronicky – treba pre ne nastaviť dátovo orientovaný proces a následnú integráciu dát v rámci projektu MIRRI SR - Konsolidovaná analytická vrstva.</p> <p>Relevantné anonymizované dáta je vhodné aj publikovať v strojovo spracovateľnom formáte ako otvorené dáta pre umožnenie ďalšieho spracovania zo strany občianskej spoločnosti, verejnosti či ďalších relevantných aktérov.</p> <p>Krok 5: Výpočet kľúčových ukazovateľov výkonnosti, prípadne iných analytických modelov nad množinou dát získanou v kroku 4.</p>

	<p>Krok 6: Návrh a realizácia vizuálne pútavej, verejne dostupnej a technicky nenáročnej vizualizácie pre vybranú tému, napr. v podobe dashboardu (platformy) pre vybranú tému, v súlade s Dohovorom OSN o právach osôb zo zdravotným postihnutím a nadväzujúcimi dokumentami.</p>	
<p>Relevancia záväzku k princípom/hodnotám otvoreného vládnutia</p>	<p>Záväzok je relevantný pre všetky princípy otvoreného vládnutia:</p> <p><i>Princíp transparentnosti:</i> Verejnosť bude mať prístup k dátam ako aj analytickým modelom, ktoré viedli k výpočtu kľúčových ukazovateľov výkonnosti a k analýze pokroku v danej reforme.</p> <p><i>Princíp občianskej participácie:</i> Verejnosť bude vidieť na jednom mieste pokrok verejnej správy v danej reforme. Bude zapojená do komunikácie o tom, čo sa v danej reforme darí a čo nie, a prečo. Bude mať príležitosť prichádzať s návrhmi riešení, ako zlepšiť pokrok v danej oblasti, alebo ako sa aktívne zapojiť do reformy. Na základe objektívneho zhodnotenia danej reformy sa bude môcť v budúcnosti lepšie rozhodovať, aké priority bude od vlády požadovať.</p> <p><i>Princíp zúčtovateľnosti:</i> Verejnosť bude mať informácie o pokroku ako aj prípadných neúspechoch na základe dát a faktov, čím sa posilní verejná kontrola.</p>	
<p>Ďalšie informácie</p>	<p>Relevancia k strategickým a čiastkovým cieľom Akčného plánu OGP 2022 – 2024:</p> <p>1.1.: Zlepšiť prístup k informáciám o činnostiach ústredných orgánov štátnej správy a podporiť transparentnosť. 1.2.: Motivovať inštitúcie k prehodnocovaniu vlastnej praxe a učeni sa prostredníctvom mechanizmov podporujúcich zúčtovateľnosť voči rôznym publikám. 1.3.: Zaviesť mechanizmy informovania o hodnote a prínose, ktorú verejné prostriedky, vrátane európskych, vytvárajú pre občana. 3.3.: Zvýšiť schopnosť zamestnancov štátnej správy komunikovať implementáciu strategických reforiem. 3.4.: Posilniť kapacity aktívneho využívania dát na stanovovanie strategických cieľov a vyhodnocovanie ich napĺňania.</p> <p>Relevancia k programom/projektom vlády SR a medzinárodným dokumentom:</p> <p>a) Projekt Konsolidovaná analytická vrstva realizovaný MIRRI SR b) Strategická priorita: Manažment údajov Dátovej kancelárie MIRRI SR c) Národná koncepcia informatizácie verejnej správy SR d) Ciele udržateľného rozvoja OSN (Agenda 2030)</p>	
<p>Úlohy na splnenie záväzku s merateľnými a verifikovateľnými aktivitami</p>	<p>Začiatok plnenia:</p>	<p>Termín na splnenie:</p>

<p>V spolupráci s podpredsedníčkou vlády a ministerkou investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR participatívnym spôsobom identifikovať konkrétnu tému alebo problematiku financovanú z verejných zdrojov a zabezpečiť množinu dát pre sledovanie, aj s analytickým rámcom pre jej sledovanie</p>	<p>1. júl 2022</p>	<p>31. december 2022</p>
<p>V spolupráci s podpredsedníčkou vlády a ministerkou investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR participatívnym spôsobom vypracovať metodológiu pre následnú tvorbu vizualizácie pre vybranú tému</p>	<p>1. január 2023</p>	<p>30. jún 2023</p>
<p>Integrovať zozbierané identifikované a zabezpečené dáta v zmysle úlohy č.1, v súlade s projektom Konsolidovaná analytická vrstva</p>	<p>1. júl 2023</p>	<p>31. december 2023</p>
<p>Vytvoriť vizuálne pútavú, verejne dostupnú a technicky nenáročnú vizualizáciu pre vybranú tému.</p>	<p>1. január 2024</p>	<p>30. jún 2024</p>
Kontaktné informácie		
<p>Meno zodpovednej osoby za záväzok</p>	<p>Lucia Lacika (ÚSV ROS) MIRRI SR</p>	
<p>Názov pozície, odbor</p>	<p>Lucia Lacika: kontaktná osoba pre Iniciatívu pre otvorené vládnutie na Slovensku</p>	
<p>Email a tel.č.</p>	<p>lucia.lacika@minv.sk</p>	

Ostatní zainteresova ní aktéri (partneri)	Ostatní štátni aktéri	
	Občianska spoločnosť	Futuristiq o. z.

4. Zlepšenie aplikácie princípov otvoreného vládnutia v prostredí štátnej správy SR

Júl 2022 – September 2023

**Hlavný zodpovedný orgán
verejnej moci**

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Opis záväzku

**Východisková situácia,
alebo problém, ktorému sa
záväzok venuje**

Slovenská republika je členskou krajinou medzinárodnej Iniciatívy pre otvorené vládnutie od roku 2011. Vláda SR sa k otvorenému vládnutiu, jeho princípom ako aj k Iniciatíve pre otvorené vládnutie pravidelne hlási v základných dokumentoch, vrátane aktuálneho Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2021 – 2024. Koordináciou členstva SR v Iniciatíve pre otvorené vládnutie je poverený splnomocnenec vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti so svojím úradom.

Priestor na lepšie využívanie členstva SR v medzinárodnej Iniciatíve pre otvorené vládnutie

Napriek deklarovanej príslušnosti k Iniciatíve pre otvorené vládnutie Slovenská republika doteraz využívala potenciál ostatných členských krajín a mimovládnych organizácií len minimálne. Hlavné aktivity, v ktorých dochádzalo k interakcii s ostatnými členskými krajinami a mimovládnymi neziskovými organizáciami združenými v Iniciatíve pre otvorené vládnutie sa, z kapacitných dôvodov, týkali predovšetkým výmeny skúseností ohľadom procesného fungovania členstva krajiny v iniciatíve a jeho koordináciou.

Takisto prenos príkladov dobrej praxe v konkrétnom realizovaní princípov otvoreného vládnutia zo SR na medzinárodnú úroveň bol minimálny – napr. prezentácia portálu Slov-lex na celosvetovom OGP Summite v Tbilisi v roku 2018, či prezentácia témy konečný užívateľ výhod na OGP Summite v Ottawe v roku 2019.

Lepšie využívanie dobrej a zlej praxe ostatných členských krajín Iniciatívy pre otvorené vládnutie

78 členských krajín Iniciatívy pre otvorené vládnutie, vrátane 21 krajín EÚ spoločne s etablovanými mimovládnymi neziskovými organizáciami poskytuje Slovenskej republike sieť konkrétnych, efektívnych, praktických a overených skúseností a aktivít vo výzvach, ktorým čelia mnohé krajiny, vrátane Slovenskej republiky. Slovenská republika však doteraz tento potenciál dostatočne nepreskúmala a nevyužila možnosť implementácie zaujímavých a inovatívnych riešení, ktoré ponúka komunita Iniciatívy pre otvorené vládnutie do národného kontextu, čím sa oberá o možnosť budovať na skúsenostiach ostatných členov OGP a zároveň obmedzuje možnosti kritického zhodnotenia vlastnej praxe – zúčtovateľnosti.

Predstavenie a následné prevzatie, alebo inšpirácia záväzkami iných členských krajín Iniciatívy pre otvorené vládnutie umožní:

- a) Zhodnotenie vlastných riešení v porovnaní s inými členskými krajinami
- b) Inšpiráciu smerom k návrhu riešení výziev
- c) Rozšírenie možných potenciálnych návrhov riešení výziev

	<p>d) Efektívnejšie využitie personálnych a finančných kapacít (je lacnejšie prevziať, resp. prispôbiť už vymyslené riešenie, ako vymýšľať nové)</p> <p>e) Posilnenie zúčtovateľnosti vlastných riešení voči obdobným zahraničným skúsenostiam</p> <p><i>Nízke povedomie o Iniciatíve pre otvorené vládnutie a členstva SR</i></p> <p>Podľa analýzy Google trendov je povedomie o Iniciatíve pre otvorené vládnutie a členstva SR v nej na úrovni verejnosti veľmi nízke. Na základe mnohých rozhovorov so zástupcami verejnej správy je povedomie o Iniciatíve takisto na veľmi nízkej úrovni – úradníci a úradníčky častokrát nevedia o členstve SR v Iniciatíve, ani o pridanej hodnote nášho členstva v tejto iniciatíve, aj napriek iniciatíve ÚSV ROS, ktorá organizuje každoročné verejné podujatie Týždeň otvoreného vládnutia, alebo pravidelné informačné podujatia o otvorenom vládnutí.</p> <p>Workshopy, stretnutia a kontakt medzi úradníkmi zo zahraničia zastrešený Iniciatívou pre otvorené vládnutie môže ako vedľajší účinok prispieť aj k zvýšeniu povedomia o Iniciatíve pre otvorené vládnutie a jej konkrétnych aktivitách, ako aj o výhodách, ktoré členstvo ponúka Slovenskej republike.</p> <p>Zdieľanie príkladov dobrej praxe zo SR na medzinárodnej úrovni Iniciatívy pre otvorené vládnutie takisto predstavuje priestor na zvýšenie povedomia o samotnej iniciatíve, na nadviazanie partnerstiev medzi verejnou správou a mimovládnyimi organizáciami navzájom, ako aj s partnermi z medzinárodného prostredia.</p>
<p>Čo je obsahom záväzku</p>	<p>Cieľom je vytvoriť podmienky, ktoré umožnia na faktoch založenú komparáciu úspešných záväzkov krajín Iniciatívy pre otvorené vládnutie so slovenskou praxou a uviesť vybrané záväzky do praxe, ako aj identifikovať dobré príklady zo slovenskej praxe a preniesť ich na medzinárodnú platformu, ktorú Iniciatíva pre otvorené vládnutie prináša.</p> <p><i>Obsah záväzku:</i></p> <p>a) Podporovať prenos skúseností z praxe vybraných členských krajín Iniciatívy pre otvorené vládnutie do prostredia štátnej správy. Identifikované vhodné záväzky členských krajín Iniciatívy pre otvorené vládnutie zahŕňajú napríklad:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. Prezentácia verejných služieb na lokálnej úrovni (Estónsko): http://www.minuomavalitsus.fin.ee/ ii. Zvyšovanie transparentnosti financovania mimovládnych organizácií (Estónsko): https://heakodanik.shinyapps.io/rakendus iii. Nástroje finančnej transparentnosti (Severné Macedónsko): https://indikatori.opstinskisoveti.mk/ iv. Budovanie povedomia o klimatických zmenách (Severné Macedónsko): https://klimatskipromeni.mk/ v. Vyššia kontrola a transparentnosť nad verejnými grantmi (Španielsko): https://www.infosubvenciones.es/ vi. Sleduj peniaze (Verejné peniaze) (Taliansko): http://soldipubblici.gov.it/ <p>b) Identifikovať a podporovať prenos skúseností z domácej praxe navzájom a do prostredia medzinárodnej Iniciatívy pre otvorené vládnutie. Zo stretnutí</p>

	<p>multistakeholder fóra (fóra viacerých zainteresovaných partnerov) bola identifikovaná Verejná politika otvorenej komunikácie, ktorú presadzuje Úrad pre verejné obstarávanie:</p> <p>Verejná politika otvorenej komunikácie určuje rámce činnosti štátu, ktorý zastupujú aj ústredné orgány štátnej správy, v snahe o zvýšenie informovanosti a komunikácie štátu voči zástupcom občianskej spoločnosti, investigatívnej novinárskej obce, samospráve, predstaviteľom a účastníkom pracovných a podnikateľských vzťahov a ďalším subjektom konajúcimi vo verejnom záujme. Cieľom politiky je zvyšovať dôveru spoločnosti v činnosť štátu (verejnej moci) a posilňovať prevenciu a verejnú kontrolu. Otvorená komunikácia orgánov verejnej moci podporuje odbornú činnosť verejnej správy, piliere právneho štátu a buduje dôveru verejnosti v štát. Otvorená komunikácia sa teda stáva realizovaným záväzkom voči spoločnosti konať odborne, čestne, zákonne a v súlade s verejným záujmom. Demonstratívny výpočet niektorých konkretizovaných aktivít, ktoré sú súčasťou tejto politiky, zahŕňa (proaktívne) poskytovanie informácií na zvyšovanie transparentnosti a verejnej kontroly pri dodržaní ustanovení osobitných predpisov upravujúcich zákonnú povinnosť zachovávanie mlčanlivosti, vykonávanie publikačných, formálnych a neformálnych školiacich či vzdelávacích aktivít, uplatňovanie zásad otvoreného vládnutia a transparentnosti prostredníctvom aktívnej komunikácie s verejnosťou, podporu poskytovania informácií a údajov prostredníctvom elektronizácie, ktorá má zahŕňať digitalizáciu, poskytovanie štruktúrovaných datasetov vo formáte otvorených dát /API. Súčasťou otvorenej komunikácie sú aj modernejšie spôsoby komunikácie, ako sú sociálne siete a sociálne médiá. Vo všeobecnosti má výkon tejto verejnej politiky podporovať aktivity smerujúce k zvyšovaniu informovanosti, odbornosti, dobrej správe vecí verejných a rozvoju občianskej spoločnosti, a vo vzťahu k zahraničiu prezentovať opodstatnenosť a kredibilitu verejnej politiky otvorenej komunikácie štátu, pričom môže slúžiť ako príklad, inšpirácia, či podnet pre ďalší rozvoj.</p>
<p>Ako záväzok prispeje k vyriešeniu problému? (aktivity smerujúce k naplneniu a ich odôvodnenie)</p>	<p><i>Podporovať prenos skúseností z praxe vybraných členských krajín Iniciatívy pre otvorené vládnutie do prostredia slovenskej štátnej správy:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Identifikácia relevantných skúseností Prenos príkladov z praxe členských krajín Iniciatívy pre otvorené vládnutie do prostredia štátnej správy SR Dokumentácia príkladov a tvorba metodiky zameranej na zavedenie princípov otvoreného vládnutia do štátnej správy <p><i>Zmapovanie dobrých, inšpiratívnych a prenosných príkladov podpory princípov otvoreného vládnutia zo štátnej správy SR:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Identifikácia a zmapovanie relevantných príkladov z praxe Propagácia dobrých príkladov z praxe štátnej správy SR navzájom a na medzinárodnú úroveň Iniciatívy pre otvorené vládnutie Dokumentácia príkladov a tvorba metodiky zameranej na zavedenie princípov otvoreného vládnutia do štátnej správy
<p>Relevancia záväzku k princípom/hodnotám otvoreného vládnutia</p>	<p>Záväzok podporuje rozvoj všetkých princípov otvoreného vládnutia vnútri verejnej správy:</p>

	<p><i>Princíp transparentnosti</i> Mapovaním príkladov dobrej praxe zo zahraničia a z domáceho prostredia a následným zverejnením vo verejne dostupnej databáze zlepšuje prístup k informáciám a princíp transparentnosti.</p> <p><i>Princíp participácie</i> Výmenou skúseností medzi zástupcami členských krajín Iniciatívy pre otvorené vládnutie a zástupcami slovenskej verejnej správy podporuje partnerstvo, vzájomné učenie sa a princíp participácie.</p> <p><i>Princíp zúčtovateľnosti</i> Predstavením príkladov dobrej praxe zo zahraničia ako aj z domácej praxe motivuje k sebareflexii a zhodnoteniu vlastných postupov vnútri slovenskej verejnej správy, čím podporuje princíp internej zúčtovateľnosti.</p>	
<p>Ďalšie informácie</p>	<p>Relevancia k strategickým a čiastkovým cieľom Akčného plánu OGP 2022 – 2024:</p> <p>1.1.: Zlepšiť prístup k informáciám o činnostiach ústredných orgánov štátnej správy a podporiť transparentnosť. 1.2.: Motivovať inštitúcie k prehodnocovaniu vlastnej praxe a učeniu sa prostredníctvom mechanizmov podporujúcich zúčtovateľnosť voči rôznym publikám. 2.1.: Identifikovať príklady slovenskej a zahraničnej dobrej praxe a zabezpečiť ich výmenu. 2.2.: Zlepšiť zapojenie SR do komunity Iniciatívy pre otvorené vládnutie. 3.2.: Zvyšovať povedomie o princípoch otvoreného vládnutia v ústredných orgánoch štátnej správy.</p> <p>Relevancia k programom/projektom vlády SR a medzinárodným dokumentom:</p> <p>a) Programové vyhlásenie vlády 2021 – 2024 b) Plán obnovy a odolnosti c) Ciele udržateľného rozvoja OSN</p>	
<p>Úlohy na splnenie záväzku s merateľnými a verifikovateľnými aktivitami</p>	<p>Začiatok plnenia:</p>	<p>Termín na splnenie:</p>
<p>Podporovať prenos skúseností z praxe vybraných členských krajín Iniciatívy pre otvorené vládnutie do prostredia slovenskej štátnej správy</p>	<p>1. júl 2022</p>	<p>30. september 2023</p>
<p>Zmapovať dobré, inšpiratívne a prenosné príklady podpory princípov</p>	<p>1. júl 2022</p>	<p>30. september 2023</p>

otvoreného vládnutia v štátnej správe SR		
Kontaktné informácie		
Meno zodpovednej osoby za záväzok		Lucia Lacika
Názov pozície, odbor		Kontaktná osoba pre Iniciatívu pre otvorené vládnutie na Slovensku
Email a tel. č.		lucia.lacika@minv.sk
Ostatní zainteresovaní aktéri (partneri)	Ostatní štátni aktéri	rezorty a ostatné ÚOŠS podľa definovaných príkladov dobrej praxe
	Občianska spoločnosť	občianska spoločnosť podľa definovaných príkladov dobrej praxe

<p>5. Zlepšenie právnej úpravy legislatívneho procesu obsiahnutej v zákone č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ďalších dokumentov regulujúcich tvorbu legislatívneho procesu</p>	
<p>Júl 2022 - Jún 2024</p>	
<p>Hlavný zodpovedný orgán verejnej moci</p>	<p>Podpredseda vlády SR pre legislatívu a strategické plánovanie v spolupráci s Úradom splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti</p>
<p>Opis záväzku</p>	
<p>Východisková situácia, alebo problém, ktorému sa záväzok venuje</p>	<p>V súlade so zverejnenou predbežnou informáciou č. PI/2021/194 pripravuje podpredseda vlády SR pre legislatívu a strategické plánovanie návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.</p> <p>Pri tejto príležitosti vzniká možnosť otvoriť širšiu odbornú diskusiu k pripravovaným zmenám s relevantnými aktérmi z prostredia verejnej správy, súkromnej sféry, akademickej obce či občianskej spoločnosti s cieľom prediskutovať možné problematické oblasti vrátane aplikačnej praxe, na ktoré upozorňujú, napr.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analýza účinnosti legislatívnych nástrojov a aplikačnej praxe (ÚSV ROS) (https://bit.ly/3xlxxvV), 2. Analýza kvality regulačného rámca a legislatívneho procesu (SBA) (https://bit.ly/3OfQcyN) 3. Klub 500: Zabezpečenie právnej istoty v legislatívnom procese - kontrola skráteného legislatívneho konania (Klub 500) (https://bit.ly/3HG6e2B)
<p>Čo je obsahom záväzku</p>	<p>Záväzok otvára širokú odbornú diskusiu so zástupcami štátnej správy a zástupcami územnej samosprávy, zástupcami Národnej rady Slovenskej republiky, zástupcami zamestnancov, zástupcami zamestnávateľov, zástupcami akademickej obce a zástupcami mimovládnych organizácií k problematike právnej úpravy legislatívneho procesu a tvorby návrhov právnych predpisov obsiahnutej v zákone č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Na výsledky tejto diskusie je však potrebné nadviazať s ďalšími odbornými diskusiami k ostatným relevantným dokumentom, ktoré regulujú tvorbu legislatívneho procesu.</p>
<p>Ako záväzok prispeje k vyriešeniu problému? (aktivity smerujúce k naplneniu a ich odôvodnenie)</p>	<p>Záväzok vytvára priestor pre hľadanie najefektívnejších riešení na odstránenie problematických oblastí a prípadné prehodnotenie doterajšej právnej úpravy a aplikačnej praxe so zapojením všetkých relevantných aktérov zo strany verejnej správy, súkromnej sféry, akademickeho sektora a občianskej spoločnosti. Záväzok obsahuje cyklus odborných diskusií k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov</p>

	Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.	
Relevancia záväzku k princípom/hodnotám otvoreného vládnutia	<p>Záväzok podporuje rozvoj všetkých princípov otvoreného vládnutia</p> <p><i>Princípy transparentnosti, občianskej participácie a zúčtovateľnosti</i></p> <p>Záväzok zlepšuje všetky princípy otvoreného vládnutia, keďže je zameraný na zlepšenie kvality regulačného procesu, ktorého meranie vychádza aj z Iniciatívy pre otvorené vládnutie. Priamo podporuje princípy otvoreného vládnutia, najmä informovanosť a dostupnosť informácií ako determinanty transparentnosti, otvorenosť systému ako jedného zo základných predpokladov participácie.</p>	
Ďalšie informácie	<p>Relevancia k strategickým a čiastkovým cieľom Akčného plánu OGP 2022 – 2024:</p> <p>1.1.: Zlepšiť prístup k informáciám o činnostiach ústredných orgánov štátnej správy a podporiť transparentnosť.</p> <p>1.2.: Motivovať inštitúcie k prehodnocovaniu vlastnej praxe a učeniu sa prostredníctvom mechanizmov podporujúcich zúčtovateľnosť voči rôznym publikám.</p> <p>3.2.: Zvyšovať povedomie o princípoch otvoreného vládnutia v ústredných orgánoch štátnej správy.</p> <p>3.4.: Posilniť kapacity aktívneho využívania dát na stanovovanie strategických cieľov a vyhodnocovanie ich napĺňania.</p> <p>Relevancia k programom/projektom vlády SR a medzinárodným dokumentom:</p> <p>a) Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2021 – 2024</p> <p>b) Ciele udržateľného rozvoja OSN:</p> <p>c) OECD: Regulatory policy outlook 2021</p> <p>d) Svetová banka - Better regulation for growth governance frameworks and tools for effective regulatory reform, 2010</p>	
Úlohy na splnenie záväzku s merateľnými a verifikovateľnými aktivitami	Začiatok plnenia:	Termín na splnenie:
Zorganizovať odbornú diskusiu so zástupcami štátnej správy a zástupcami územnej samosprávy, zástupcami Národnej rady Slovenskej republiky, zástupcami zamestnancov, zástupcami zamestnávateľov, zástupcami akademickej obce a zástupcami mimovládnych neziskových organizácií k návrhu novely	1. júl 2022	31. december 2022

<p>zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov</p>		
Kontaktné informácie		
Meno zodpovedných osôb za záväzok		Lucia Lacika (ÚSV ROS) Bystrík Antalík (ÚSV ROS)
Názov pozície, odbor		Lucia Lacika: Kontaktná osoba pre Iniciatívu pre otvorené vládnutie na Slovensku Bystrík Antalík: Hlavný štátny radca
Email a tel.č.		lucia.lacika@minv.sk bystrik.antalik@minv.sk
Ostatní zainteresovaní aktéri (partneri)	Ostatní štátni aktéri	Podpredseda vlády SR pre legislatívu a strategické plánovanie Ďalší relevantní aktéri z prostredia štátnej správy a územnej samosprávy
	Občianska spoločnosť	Vybraní partneri zo súkromného sektora, akademického sektora a občianskej spoločnosti

6. Mapovanie vplyvu otvorených dát na vybrané aspekty spoločnosti

Júl 2022 - Marec 2024

Hlavný zodpovedný orgán verejnej moci

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR v spolupráci s Úradom splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Opis záväzku

Východisková situácia, alebo problém, ktorému sa záväzok venuje

Miera využívania otvorených dát verejného sektora je stále relatívne nízka, čo sa prejavuje aj nízkym počtom vzniknutých riešení s využitím otvorených dát (aplikácie, vizualizácie, štatistické prehľady, a pod.). Využívanie otvorených dát nie je systematicky mapované, dokumentované a analyzované, čo znemožňuje odhadnúť reálny dopad otvárania dát na spoločnosť, transparentnosť, vládnutie, ekonomiku, životné prostredie či na znevýhodnené komunity.

Dôkazom je aj pravidelné, každoročné hodnotenie Európskej komisie – Open Data Maturity Index (ďalej len „ODMI“), ktoré hodnotí celkovú vyzretosť štátov EÚ v oblasti otvorených dát. V poslednom hodnotení za rok 2021 sa SR umiestnila na 33. mieste z celkového počtu 34 štátov a bola zaradená do skupiny najmenej vyzretých štátov v oblasti.

Práve v dimenzii Dopad zaostáva SR v porovnaní s inými štátmi EÚ najviac. Jedným z dôvodov je práve neexistujúci mechanizmus na meranie a mapovanie dopadu otvorených dát na životné prostredie, sociálnu oblasť, hospodárnosť vládnutia, politiku a proces rozhodovania. Štát tak nemá spätnú väzbu, či a ako otvorené dáta zlepšujú život ľudí v SR.

Aktivita, ktorej cieľom je mapovať využívanie otvorených dát v SR a dopad na rôzne segmenty spoločnosti, by viedla k zhromaždeniu kvalitatívnych a kvantitatívnych dát, ktoré by boli nápomocné pre Dátovú kanceláriu MIRRI SR aj pre komunitu relevantných aktérov z prostredia občianskej spoločnosti a verejnosti v presadzovaní sprístupňovania dát verejného sektora. Zároveň by napomohla v určovaní ďalšieho smerovania agendy otvorených dát na Slovensku, prispela by k lepšiemu postaveniu SR v ODMI a k zvyšovaniu povedomia v oblasti.

Čo je obsahom záväzku

- Zmapovanie vybraných príkladov využitia otvorených dát v rôznych segmentoch
- Identifikovanie dopadu otvorených dát na politiku, ekonomiku, životné prostredie a sociálnu oblasť
- Návrh spôsobu pravidelného meranie dopadu otvorených dát

Ako záväzok prispeje k vyriešeniu problému? (aktivity smerujúce k naplneniu a ich odôvodnenie)

- Získanie argumentačnej a dátovej bázy pre predstaviteľov a nositeľov témy vo verejnom sektore a občiansku spoločnosť o tom, aké prínosy a (pozitívne) dopady prináša otváranie dát
- Získanie dát o miere využívania otvorených dát v SR

Participatívnym spôsobom bude v spolupráci s občianskou spoločnosťou navrhnutý koncept mapovania dopadu otvorených dát na rôzne segmenty spoločnosti. Spracované budú vybrané tematické príklady využitia otvorených dát, v ktorých bude identifikovaná intenzita dopadu riešenia na cieľové skupiny. Mapovanie dopadu bude realizované každoročne, čo umožní zlepšiť politiky v oblasti otvorených dát aj na národnej úrovni. Bude vytvorená dátová база pre lepšie porozumenie využívania otvorených dát v SR.

<p>Relevancia záväzku k princípom/hodnotám otvoreného vládnutia</p>	<p>Záväzok podporuje rozvoj všetkých princípov otvoreného vládnutia <i>Princíp transparentnosti</i> Záväzok zvyšuje prístup k dostupným informáciám verejnej správy.</p> <p><i>Princíp občianskej participácie</i> Komunita relevantných aktérov z prostredia občianskej spoločnosti a verejnosti bude zapojená do implementácie záväzku. Úspešná implementácia záväzku zároveň podporí využívanie a používanie otvorených dát všetkými relevantnými aktérmi, čím zlepšuje podporné prostredie pre občiansku spoločnosť.</p> <p><i>Princíp zúčtovateľnosti</i> Pravidelným informovaním o dopade otvorených dát na vybrané aspekty spoločnosti dostanú štátne inštitúcie zdieľajúce dáta v otvorenom formáte spätnú väzbu na ich využiteľnosť v praxi občianskou spoločnosťou (predovšetkým v kontexte obsahu či kvality dát).</p>	
<p>Ďalšie informácie</p>	<p>Relevancia k strategickým a čiastkovým cieľom Akčného plánu OGP 2022 – 2024:</p> <p>1.1.: Zlepšiť prístup k informáciám o činnostiach ústredných orgánov štátnej správy a podporiť transparentnosť. 1.2.: Motivovať inštitúcie k prehodnocovaniu vlastnej praxe a učeni sa prostredníctvom mechanizmov podporujúcich zúčtovateľnosť voči rôznym publikám. 1.3.: Zaviest' mechanizmy informovania o hodnote a prínose, ktorú verejné prostriedky, vrátane európskych, vytvárajú pre občana. 3.1.: Budovať kapacity občianskej spoločnosti a širokej verejnosti na účasť na otvorenom vládnutí. 3.2.: Zvyšovať povedomie o princípoch otvoreného vládnutia v ústredných orgánoch štátnej správy. 3.3.: Zvýšiť schopnosť zamestnancov štátnej správy komunikovať implementáciu strategických reforiem. 3.4.: Posilniť kapacity aktívneho využívania dát na stanovovanie strategických cieľov a vyhodnocovanie ich napĺňania.</p> <p>Relevancia k programom/projektom vlády SR a medzinárodným dokumentom:</p> <p>a) Národná koncepcia informatizácie verejnej správy na roky 2021, strategická priorita otvorené dáta b) Ciele udržateľného rozvoja OSN (Agenda 2030)</p>	
<p>Úlohy na splnenie záväzku s merateľnými a verifikovateľnými aktivitami</p>	<p>Začiatok plnenia:</p>	<p>Termín na splnenie:</p>
<p>Zorganizovať úvodné stretnutie relevantných aktérov vrátane predstaviteľov občianskej spoločnosti za účelom návrhu prístupov k mapovaniu dopadu</p>	<p>1. júl 2022</p>	<p>31. august 2022</p>

otvorených dát v SR na vybrané oblasti.		
Participatívnym spôsobom vypracovať návrh metodiky mapovania dopadu otvorených dát v SR na vybrané oblasti.	1. september 2022	30. jún 2023
Zmapovať a vyhodnotiť kvalitatívne a kvantitatívne dáta vo vybraných oblastiach na základe vypracovanej metodiky a zmapovať a vyhodnotiť dopyt verejnosti po najžiadanejších otvorených dátach verejnej správy.	1. júl 2023	31. október 2023
Participatívnym spôsobom vypracovať správu o dopade otvorených dát v SR na vybrané oblasti a v spolupráci s relevantnými aktérmi pripraviť pravidelné meranie dopadu otvoreného dát v SR na vybrané oblasti	1. november 2023	31. marec 2024
Kontaktné informácie		
Meno zodpovednej osoby za záväzok	Miroslav Líška	
Názov pozície, odbor	Dátový špecialista, Dátová kancelária, Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR	
Email a tel. č.	miroslav.liska@mirri.gov.sk	
Ostatní zainteresovaní aktéri (partneri)	Ostatní štátni aktéri	ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy podľa potreby
	Občianska spoločnosť	mimovládne neziskové organizácie pracujúce s otvorenými dátami (OZ Alvaria) akademické prostredie investigatívni novinári/ky

7. Zlepšenie vnútorných systémov oznamovania protispoločenských činností a ochrany oznamovateľov ústredných orgánov štátnej správy	
Júl 2022 – December 2024	
Hlavný zodpovedný orgán verejnej moci	Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
Opis záväzku	
Východisková situácia, alebo problém, ktorému sa záväzok venuje	<p>Zákona č. 52/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony došlo k transpozícii smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES.</p> <p>V tejto súvislosti bola zavedená plošná povinnosť evidencie konečných užívateľov výhod (KÚV), a to najmä vo vzťahu k podnikateľským subjektom. Táto regulácia však neobsahuje účinné mechanizmy pre <i>ex ante</i> a <i>ex post</i> kontrolu údajov o konečných užívateľoch výhod. Tento právny a faktický stav vedie k tomu, že na existujúcu evidenciu KÚV sa nie je možno v úplnosti spoľahnúť.</p> <p>Riadna evidencia KÚV najmä s ohľadom na aktuálnosť a úplnosť údajov je nevyhnutným predpokladom pre zvýšenie transparentnosti zmluvných a vlastníckych vzťahov, zlepšenie a stransparentnenie podnikateľského prostredia a hospodárskej súťaže a vytvorenie efektívnej prekážky významne sťažujúcej zneužívanie obchodných spoločností na nezákonné účely (pranie špinavých peňazí, páchanie trestnej činnosti, obchádzanie predpisov o konflikte záujmov alebo preukazovaní pôvodu majetku, nedovolené kartelové dohody, daňové podvody a pod.). V neposlednom rade je predpokladom pre verejnú kontrolu možného zneužívania obchodných spoločností na nezákonné účely tým, že poskytne bezplatne a on-line aktuálne, štruktúrované a úplne údaje o KUV verejnosti, investigatívnym novinárom, tretiemu sektoru a štátnym orgánom, zo Slovenska ako aj zo zahraničia.</p>

Čo je obsahom záväzku

Záväzok „škáluje“ osvedčené princípy overovania (ex ante), zverejňovania a následnej kontroly (ex post) správnosti a úplnosti údajov o konečných užívateľoch výhod (KUV).

Slovensko bolo jednou z prvých krajín na svete, ktorá zákonom č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora zaviedla povinný zápis a verifikáciu údajov o KUV pre osoby zo súkromného sektora, ktoré disponujú verejnými zdrojmi alebo verejným majetkom. Tento unikátny systém vybudovaný na pilieroch (i) verejného a bezplatného on-line prístupu k dátam o KUV, (ii) verifikácie údajov o KUV povinnými osobami, ktoré preberajú spoluzodpovednosť za správnosť údajov a (iii) obráteného dôkazného bremena v prípade následnej súdnej kontroly, predstavujú aj v súčasnosti najvyšší svetový štandard (aktuálne znenie 4 a 5 AML smernice ako aj odporúčanie FATF č. 24 a 25).

Plánovanou aktivitou by došlo k primeranému rozšíreniu osvedčených princípov z osôb obchodujúcich so štátom na všetky osoby zapísané v obchodnom registri (t.j. z približne 30 tisíc subjektov na približne 300 tisíc subjektov). Reformou obchodného registra a súvisiacej IT infraštruktúry sa zabezpečí, aby všetky zapisované subjekty prechádzali skríningom – automatizovanou kontrolou zapisovaných údajov (automatizované porovnávanie dát s verejnými a súkromnými databázami) a následne subjekty, ktoré vykazujú zvýšené riziko podľa zoznamu ukazovateľov zvýšeného rizika (red flags) by na tzv. „pomalejšej koľaji“ podliehali dodatočnému overovaniu údajov o KUV treťou osobou. Naopak, subjekty, ktoré nevykazujú zvýšené riziko by v registračnom procese pokračovali na tzv. „rýchlejšej koľaji“ bez zbytočných administratívnych prekážok (dvojkoľajný systém ex ante kontroly). V prípade kvalifikovaného podnetu od verejnosti by registrový súd následne preskúmal správnosť zápisu (ex post kontrola), pričom by sa uplatnil princíp prenosu dôkazného bremena na preverovanú spoločnosť.

Táto reformná aktivita zabezpečí zvýšenie transparentnosti zmluvných a vlastníckych vzťahov, zlepšenie a stransparentnenie podnikateľského prostredia a hospodárskej súťaže a vytvorí efektívnu prekážku významne sťažujúcu zneužívanie obchodných spoločností na nezákonné účely (pranie špinavých peňazí, páchanie trestnej činnosti, obchádzanie predpisov o konflikte záujmov alebo preukazovaní pôvodu majetku, nedovolené kartelové dohody, daňové podvody a pod.). V neposlednom radelepší verejnú kontrolu možného zneužívania obchodných spoločností na nezákonné účely tým, že poskytne bezplatne a on-line aktuálne, štruktúrované a úplne údaje o KUV verejnosti, investigatívnym novinárom, tretiemu sektoru a štátnym orgánom, zo Slovenska ako aj zo zahraničia.

<p>Ako záväzok prispeje k vyriešeniu problému? (aktivity smerujúce k naplneniu a ich odôvodnenie)</p>	<p>Implementácia záväzku prebieha v dvoch fázach:</p> <p><i>Fáza I: Analýza možností nového fungovania obchodného registra s ohľadom na zavedenie viacúrovňovej verifikácie údajov o KUV</i></p> <p>Aktivita skúma akým spôsobom možno dosiahnuť, aby všetky subjekty zapisované do obchodného registra prešli skríningom založeným na automatizovanej kontrole dát a následne subjekty, ktoré vykazujú zvýšené riziko podľa zoznamu ukazovateľov zvýšeného rizika („red flags“) by na tzv. „pomalej koľaji“ podliehali dodatočnému overovaniu údajov o KUV treťou osobou.</p> <p><i>Fáza II: Vypracovanie návrhu právnej úpravy zohľadňujúcej závery analýzy</i></p> <p>V tejto fáze ministerstvo spravodlivosti zabezpečí prípravu právnej regulácie, ktorá bude zohľadňovať výsledky analytickej fázy, a to participatívnym spôsobom. Návrh zákonnej úpravy bude následne predložený do riadneho legislatívneho procesu.</p> <p><i>Fáza III: Implementácia legislatívneho riešenia</i></p> <p>V tejto fáze zabezpečí ministerstvo spravodlivosti implementáciu právneho riešenia v rámci príslušných informačných systémov, ako aj z hľadiska organizačného na úrovni registrových súdov (napr. školenia).</p>
<p>Relevancia záväzku k princípom/hodnotám otvoreného vládnutia</p>	<p>Záväzok podporuje rozvoj všetkých princípov otvoreného vládnutia</p>

<p>Ďalšie informácie</p>	<p>Relevancia k strategickým a čiastkovým cieľom Akčného plánu OGP 2022 – 2024:</p> <p>1.2.: Motivovať inštitúcie k prehodnocovaniu vlastnej praxe a učeniú sa prostredníctvom mechanizmov podporujúcich zúčtovateľnosť voči rôznym publikám. 2.1.: Identifikovať príklady slovenskej a zahraničnej dobrej praxe a zabezpečiť ich výmenu. 3.1.: Budovať kapacity občianskej spoločnosti a širokej verejnosti na účasť na otvorenom vládnutí. 3.4.: Posilniť kapacity aktívneho využívania dát na stanovovanie strategických cieľov a vyhodnocovanie ich napĺňania.</p> <p>Relevancia k programom/projektom vlády SR a medzinárodným dokumentom:</p> <p>a) Programové vyhlásenie vlády 2020 – 2024 (nový obchodný register) b) Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky (nový obchodný register) c) Zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov</p>	
<p>Úlohy na splnenie záväzku s merateľnými a verifikovateľnými aktivitami</p>	<p>Začiatok plnenia:</p>	<p>Termín na splnenie:</p>
<p>Za Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky</p>		
<p>Analýza možností nového fungovania obchodného registra s ohľadom na zavedenie viacúrovňovej verifikácie údajov o KUV</p>	<p>1. júl 2022</p>	<p>31. marec 2023</p>
<p>Príprava návrhu právnej úpravy zohľadňujúcej výsledky analýzy a jej predloženie na rokovanie vlády</p>	<p>1. apríl 2023</p>	<p>31. december 2023</p>
<p>Kontaktné informácie</p>		

Meno zodpovednej osoby za záväzok		Luciána Malovcová
Názov pozície, odbor		hlavná štátna radkyňa, odbor európskych záležitostí a zahraničných vzťahov, sekcia medzinárodného práva,
Email a tel. č.		luciana.malovcova@justice.sk , +421 (0)2 888 91 361
Ostatní zainteresovaní aktéri (partneri)	Ostatní štátni aktéri	
	Občianska spoločnosť	Primárne mimovládne organizácie zameriavajúce sa na agendu prevencie korupcie. Podľa potreby záujmové združenia pôsobiace v podnikateľskom sektore.

KOORDINÁCIA A POKRAČOVANIE

Za účelom zvýšenia úspešnosti implementácie Akčného plánu OGP 2022 – 2024 je dôležité, aby koordinátor agendy Iniciatívy pre otvorené vládnutie – ÚSV ROS pokračoval v koordinácii multistakeholder fóra (fóra viacerých zainteresovaných partnerov), ktoré bude spoločne so svojimi členmi dohliadať na plnenie úloh akčného plánu v jednotlivých záväzkoch, ako aj v pravidelnom monitorovaní a vyhodnocovaní plnení úloh z akčného plánu. Po záverečnom vyhodnotení bude participatívnym spôsobom pripravený nový akčný plán na nasledujúce obdobie. V súlade s aktuálne platnými podmienkami členstva krajiny v medzinárodnej Iniciatíve pre otvorené vládnutie definovanými v Štandardoch Iniciatívy pre otvorené vládnutie pre participáciu a spoluprácu¹⁶ je potrebné pripraviť nasledujúci akčný plán participatívnym spôsobom do júna 2024.

V súlade s Rezolúciou Iniciatívy pre otvorené vládnutie prijatou v dňoch 4. – 5. mája 2014 na stretnutí Výkonného výboru Iniciatívy pre otvorené vládnutie¹⁷ sa od členských krajín Iniciatívy pre otvorené vládnutie očakáva poskytovanie pravidelného každoročného finančného príspevku. Finančné príspevky prejavujú politickú podporu Iniciatíve a sú využívané na poskytovanie podpory, sprevádzania, nástrojov a zúčtovateľnosti zo strany centrálneho Iniciatívy pre otvorené vládnutie smerom k členským krajinám. Takisto pomáhajú podporovať výmeny medzi členskými krajinami a umožňujú organizovať regionálne a celosvetové podujatia o otvorenom vládnutí vrátane celosvetového summitu Iniciatívy pre otvorené vládnutie. Slovenská republika začala poskytovať pravidelné príspevky centrálne Iniciatívy pre otvorené vládnutie vo výške 25 000 eur od roku 2019 prostredníctvom príspevku Ministerstva vnútra SR (za roky 2019 a 2020) a Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti (za rok 2021). Ukotvenie pravidelného každoročného finančného záväzku do Akčného plánu OGP 2022 – 2024 a zaviazanie sa k pravidelnému prispievaniu zo strany vlády SR je prejavom politickej podpory Iniciatívy pre otvorené vládnutie v súlade s Programovým vyhlásením vlády SR na roky 2021 – 2024.

Koordinačné a administratívne úlohy spojené s úspešnou implementáciou Akčného plánu OGP 2022 – 2024 a participatívnou prípravou nasledujúceho akčného plánu:

- a) Priebežne koordinovať multistakeholder fórum (fórum viacerých zainteresovaných partnerov), k implementácii Akčného plánu OGP 2022 – 2024 a participatívnej príprave akčného plánu na nasledujúce obdobie (korešponduje s úlohou B. 19. návrhu uznesenia vlády SR),
- b) Vypracovať a predložiť na rokovanie vlády SR Akčný plán Iniciatívy pre otvorené vládnutie v Slovenskej republike na nasledujúce obdobie (korešponduje s úlohou B. 20. návrhu uznesenia vlády SR),
- c) Pravidelne každoročne finančne prispievať do centrálneho Iniciatívy pre otvorené vládnutie v súlade s Rezolúciou Iniciatívy pre otvorené vládnutie prijatou v dňoch 4. – 5. mája 2014 na stretnutí Výkonného výboru Iniciatívy pre otvorené vládnutie vo výške 25 000 eur (korešponduje s úlohou B. 9. návrhu uznesenia vlády SR).

¹⁶ OGP Participation and Co-creation Standards, platné od 01.01.2022, dostupné na: <https://bit.ly/3xpwrzd>, 28.01.2022.

¹⁷ Príspevky vlád členských krajín Iniciatívy pre otvorené vládnutie, dostupné na: <https://bit.ly/3LWHBPX>, 12.04.2022.